

Proletari din toate țările, uniți-vă!

# FLACĂRA

# 16

**TREPTELE IȘALNIȚEI**

**Sinteți pentru  
mobila modernă?**

**ACTUALITĂȚI  
CINEMATOGRAFICE**

Anul XIV nr. 16 (516) — 17 aprilie 1965





# Duminică sportivă



După cum vă amintiți duminica trecută nu prea arăta a zi de primăvară Rece, vîntoasă, plumburie... Și, totuși, ea nu a reușit să-l oprească pe bucureștean de la îndeletnicirile duminicale preferate: stadionul sau trenul de excursie. Afirmația aceasta ne-o sprijinim pe câteva documente fotografice. Iată-le:

**1 STADIONUL 23 AUGUST**  
Cuplaj fotbalistic. Cînd do se ceartă, ciștigă... Rapidul Adică atunci cînd studenții clujeni, înspăimîntați de spectrul literei B, asaltează cu curaj poarta lui Dațu în care introduce mingea de două ori se bucură galeria giuleșteană

**2 PIAȚA SCINTEII. AI X-lea**  
„Cros balcanic”. Ediție jubiliară, despre care Ioșef Sir delegatul Federației internaționale de atletism, a spus „Totul a fost la înălțimea reputației de buni organizatori a românilor...”

**3 UNDEVA IN MUNȚI.** Pe cărările Bucegilor sau Făgărașilor, ale Retezatului sat Ceahlăului, bucureștenii cu sacul în spinare găsesc mereu și mereu alte locuri bune pentru o fotografie inedită.

**4 STADIONUL DINAMO.** Competiții de dirt-track. Un sport contraindicat cardiacilor. (Se zice că la asemenea competiții chiar și spectatorii din tribune au nevoie de inimă tare.)







Nu departe de București — la gospodăria agricolă de stat Sabărul — sub protecția poli-  
etilenei cresc văzînd cu ochii  
reșile timpurii.

# RITM SUSTINUT PE OGOARELE ȚĂRII

Muncile agricole de primăvară se desfășoară din plin. Membrii cooperativelor agricole de producție, muncitorii din gospodăriile agricole de stat și stațiunile de mașini și tractoare depun eforturi susținute pentru terminarea în-sămînțării culturilor timpurii, întreținerea semănăturilor de toamnă și pregătirea terenului în vederea însămînțării porumbului. În multe regiuni ale țării — Banat, Crișana, Argeș, Galați, Oltenia, Bacău, Ploiești, București, Dobrogea — muncile agricole se află într-un stadiu înaintat.

Este adevărat că în unele regiuni — mai cu seamă în cele din nordul țării — din cauza acestei primăveri târzii și capricioase lucrările agricole, îndeosebi însămînțările, nu s-au realizat încă în ritmul necesar. Există însă toate condițiile ca întîrzierea să fie recuperată. Aceasta reclamă o temeinică organizare a muncii și folosirea din plin a mașinilor, tractoarelor și atelajelor. Așa cum indică specialiștii, grăbirea lucrărilor agricole trebuie să meargă mină în mină cu realizarea acestora la un înalt nivel agrotehnic. Conducerile uni-

tăților agricole, specialiștii sînt chemați să urmărească îndeaproape starea terenului și a timpului și în funcție de acestea să indice unde și cum să se muncească pentru ca nici o zi, nici un ceas să nu fie pierdut.

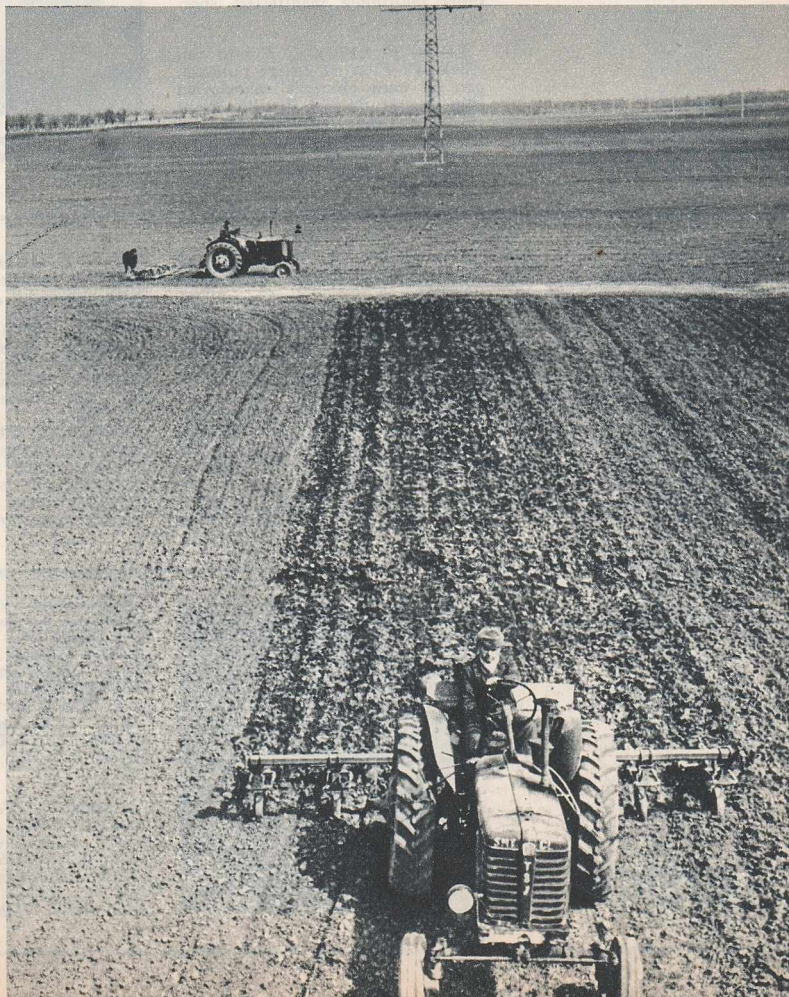
Însămînțăm în această primăvară mari suprafețe cu porumb. O atenție deosebită trebuie acordată respectării timpului optim de însămînțare a acestei cereale. Recomandările Institutului central de cercetări agricole stabilesc ca un indicator de bază pentru începerea semănăturii porumbului temperatura solului, care trebuie să fie de 8-10 grade.

În această primăvară pentru prima oară lucrează pe ogoarele țării semănătorile pneumatice S.P.C.-6, mașini cu o productivitate foarte ridicată. Folosirea acestora din plin, la care se adaugă zeci de mii de alte semănători, vor permite ca semănatul porumbului să se facă în ritm susținut și la nivel calitativ ridicat.

Oamenii muncii din agricultură sînt hotărîți să nu precepuțească nici un efort pentru ca recolta lui '65 să fie cît mai bogată.

Totul e pregătit pentru ca aici porumbul să se dezvolte în bune condițiuni. Foarte curînd — indică termometrul — temperatura solului va permite semănatul porumbului (cooperativa agricolă de producție „Ion Roată” din raionul Urziceni).

Ritm susținut pe ogoarele cooperativei agricole de producție Adunați-Copăceni. În fotografie: lucrări de întreținerea semănăturilor de toamnă și pregătirea terenului pentru semănatul porumbului.





# memento



Tudor Șoimaru (Vasile Boghiță).

CAIETUL ALBASTRU, producție a studiourilor sovietice. Un film de mare concentrare poetică, inspirat din viața lui Vladimir Ilici Lenin. Filmul a mai rulat în cadrul Festivalului filmului sovietic de anul trecut.

NEAMUL ȘOIMĂREȘTILOR, a doua săptămână pe ecran. O desfășurare stufoasă a acțiunii, mulți actori frunțași ai scenei și ecranului nostru și mulți tineri, o figuratie amplă, frumoase peisaje din nordul țării, peliculă eastmancolor.

GAUDEAMUS IGITUR, în continuare pe ecran. Filmul regizorului Gh. Vitanidis, după sce-

● **Sala Dalles.** „Expoziția de artă plastică socialistă maghiară 1934-1944”. Creație cu program agitatoric, relevând lupta proletariului împotriva exploatații, artă care acuză capitalismul, prin tematica demascatoare și limbajul dramatic, cu linii de patetică duritate și culori ca ale unui cer prevestitor de furtună.

● **Sala Onești.** Aurelia Chiață — expoziție retrospectivă: țesături cu motive tradiționale interpretate în compoziții grațios-naive și colorate auster, imprimeuri inspirate din vechiul decor floral, interpretat

somptuos — două ipostaze originale, autentice și subtil populare, ale poeziei artistice.

● **Sala Magheru.** Hortensia Măschievici, gravură în linoleum și lemn. E evidentă năzuința sa către concizie, dar în cele mai multe piese ea naște o crispare, o simplificare afectată, inexpressivă, a figurilor și a compoziției. Mai originale ni se par cele câteva piese de o grafie mai destinsă, mai volubilă, cum e și amuzanta sugestie „Pisica”.

● Invulnerabilă (cum îi stă bine

bronzului) statuia lui Eminescu rămâne pe loc în furtuna criticii, antrenându-se la durată și intemperii. Pietrele rămin și caravana trece, afirmă prezența de ipsos, pe care o mie de înțelepți nu pot s-o ridice din drumul poetului.

## PLASTICĂ

## CINEMA

nariului lui Vasile Rebreanu și Mircea Zăcutu, își propune să aducă pe ecran istoria unui examen de admitere la facultate. Cu

Șerban Cantacuzino, Sebastian Papaiani, Ilie Petre, Irina Cărdescu, Ileana Buzăreanu, Ștefan Iordache, Ana Szeles.

VIETI USCATE, producție a studiourilor braziliene, în premieră. Ecranizat după romanul unuia dintre cei mai mari scriitori brazilieni contemporani, Graciliano Ramos, și regizat de Nelson Pereira dos Santos, filmul deschide o perspectivă deosebit de semnificativă spre realitățile sociale și umane ale Braziliei de azi.

ANIMALELE, producție a studiourilor franceze. Realizatori: Frédéric Rossif, comentariul —

Madeleine Chapsal. 13 ani de muncă și 300.000 metri de peliculă filmată au avut ca rezultat o operă unică prin compoziția, varietatea, documentele sale fantastice sau poetice. Recomandăm călduros filmul: este o simfonie de forme, lumină, muzică și sunete, inspirată din tainele lumii animalelor.

LOGODNICELE VĂDUVE, premieră, producție a studiourilor din R. P. Ungară. O comedie spirituală, hazlie, bogată în neprevăzut, realizată de Viktor Certler. În distribuție, buni actori de comedie: Sándor Pecs, Dezső Garas etc.

● Primul trimestru al anului a fost relativ bogat sub raport editorial și în domeniul criticii și istoriografiei literare. Editura tineretului a inițiat o serie de micromonografii (din care au apărut: V. Alecsandri de G. Călinescu și L. Rebreanu de Al. Piru), iar la Editura pentru literatură au apărut, între altele, un volum de critică semnat de M. Novicov (*Literatura și viața*), unul de I. D. Bălan (*Delimitări critice*), altul de Ion Lungu (*Itinerar critic*) și un altul al lui Ion Oarcășu (*Opinii despre poezie*).

● A reapărut Ion al lui Liviu Rebreanu, în două volume, colecția *Biblioteca pentru toți* a E.P.L., cu o excelentă prefață a lui Paul

Georgescu și un bun tabel cronologic alcătuit de Cornel Regman.

● E de notat, de asemenea, apariția vol. IV din seria de *Opere* ale lui I. Agârbiceanu. Volumul cuprinde o parte însemnată din schițele și povestirile scriitorului.

● Editura tineretului i-a tipărit lui Aurel Gurghianu un volum cu atrăgătoare *Geografii sentimentale* pe care vă invităm să le parcurgeți.

● Câteva traduceri: J. Priestley — *Fundătura îngerilor* (ed. II, trad. de Eugen Barbu și A. I. Deleanu, prezentare de Matei Călinescu); Balzac — *Opere alese* (*Moș Goriot și Eugénie Grandet*, trad. Cezar Petrescu); P. Vaillant

Couturier — *Copilarie* (trad. Aurel Tita, prof. Teodora Cristea) și A. Levandovski — *Jeanne d'Arc* (trad. Igor Block și Al. Ștefănescu-Medeleni).

● Și câteva cărți științifice: N. Cajal și R. Eftimovici — *Din istoria luptei cu microbii și virusurile*; I. Drăgan — *Cultura fizică și sănătatea*; D. Popescu — *Durerea, prieten și dușman*; D. Tudor — *Decabal, regele erou al dacilor*.

● Al șaptelea centenar Dante Alighieri în editurile italiene: „Nuova Italia” (Florența) publică *Divina Commedia* ilustrată de Antony de Witt; editura „Canesi” (Roma) — aceeași lucrare ilustrată

cu 90 de planșe ale renumitului pictor renascentist Sandro Botticelli; editura „Salani” (Florența) — o ediție ilustrată de Salvador Dalí; editura „Martello” — o ediție ilustrată de 140 dintre cei mai mari artiști contemporani.

● O parte din inima mea este jurnalul Wandeii Przybylska publicat recent în R.P. Polonă și considerat — după „Jurnalul Annei Frank” — un alt document răscolitor al anilor 1942-1944. Autoarea a murit în timpul insurecției din Varșovia în vîrstă de 14 ani. Lucrarea a fost tradusă în Italia și Japonia.

● Cunoscutul scriitor Erich Maria Remarque a oferit orașului

iugoslav Skopje drepturile sale de autor pentru recenta traducere în limba țării a romanului *Pe frontul de vest nimic nou*.

## CARTEA

DUMINICĂ, 18 APRILIE. Fotbal: Progresul-Crișul și Steaua-Steagul roșu (după-amiază) ● „Umbrelele din Cherbourg”. Un film original și încântător prin imbinarea limbajului obișnuit, cotidian, cu muzica (19.45) ● Telesport. Semnalăm programarea acestei emisiuni duminică, la câteva ore după multiplele manifestări sportive (22.15).

LUNI, 19 APRILIE. Filmul ceh „Teama”. Film cu intrigă polițistă, gen în care cineaștii cehoslovaci s-au exersat deseori în ultimii ani (19.50) ● Umor în pilule. Cu alte cuvinte: scenele, versuri, anecdote culese din operele unor scriitori români și străini (21.35)



Nine Castelnovo și Catherine Deneuve în „Umbrelele din Cherbourg”.

MARTI, 20 APRILIE. Paris, Strada Lenin. Un interesant documentar sovietic consacrat anilor petrecuți de V. I. Lenin în Franța (20.05) ● În reluare, „Caretă de aur” de Prosper Merimée cu Carmen Stănescu în rolul principal (21.00).

MIERCURI, 21 APRILIE. Cuplaj fotbalistic „pasionant”: Progresul-Dinamo București și Steaua-Rapid (după-amiază).

JOI, 22 APRILIE. O emisiune de știință interesantă prin actualitatea subiectului: „Peștii oceanici comestibili” (20.00) ● Filmul românesc „Comoara din Vadul Vechi”, realizat de regizorul Victor

Iliu după nuela lui V. Em. Galan „La răzeși” (20.20).

VINERI, 23 APRILIE. Muzeul Louvre va fi obiectul unei a II-a emisiuni. Criticul Eugen Schileru va vorbi despre capodoperele artei universale de la Renașterea pînă în secolul al XIX-lea, prezente în acest muzeu (21.00) ● Miniaturi... în opere, cu Cella Tănăsescu-Babeș, Vali Niculescu, Constanța Cîmpeanu, Corneliu Finăteanu, George Hazgan și alți (21.40).

SÎMBĂTĂ, 24 APRILIE. Comedia italiană „Bigamul” cu Vittorio de Sica și Marcello Mastroianni (20.00) ● Transmisia de la Sofia a unui concert de estradă (21.45).

## TELEVIZIUNE

PRIVEȘTE ÎNAPOI CU MINIE! de John Osborne. Ne face plăcere să semnalăm inițiative curajoase ale unor teatre din provincie care nu repetă cu „indigo” repertoriul Capitalei. La Satu-Mare, un mic colectiv talentat și îndrăzneț a înscris premiera pe țară a celui mai cunoscut dintre „furioșii” englezi, Osborne (Teatrul de stat din Satu-Mare).

TARA SURISULUI de Lehar. Reprezentație cu ținută muzicală, dar manifestînd, ca de obicei la operetă, deficiențe de spectacol: lipsa de firesc, de umor (doar e

„Țara surisului”). Și textul sună cam desuet! (Teatrul de stat de operetă.)

OTHELLO de Shakespeare. După o stagiune destul de „oarcăre” (mai ales banală ca repertoriu), Teatrul Național din Craiova a prezentat în premieră Othello de Shakespeare.

N-AȚI VĂZUT DUMNEA-VOASTRĂ UN TATA? Ne întîlnim cu doi talentați și credincioși scriitori pentru copii, Ed. Jurist și I. Mustățea, dar ne putem întreba: „n-ați văzut dv. un spectacol?” În afara prezenței Silviei

Chicoș și a unui copil — excepțional interpret (atenție la evoluția unei mici „vedete”) — nimic deosebit. Regia e cuminte, iar colectivul actoricesc interpretează îngrijorător de slab. Nu l-am mai recunoscut nici pe Ion Lucian ca interpret, de asta dată etalînd un haz forțat (Teatrul Ion Creangă).

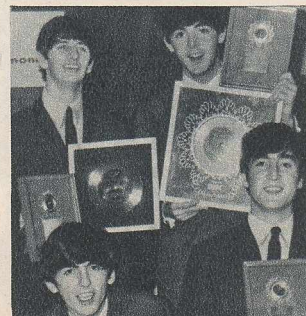
CAPCANĂ PENTRU UN OM SINGUR. Atrăgeam atenția asupra unui tînăr autor parizian ce excelează în comedia polițistă: Robert Thomas. Iată-l, la scurtă vreme, cu o nouă premieră la

## TEATRU

Tg. Mureș. De astă dată (după „8 femei”) la secția română, cu cea mai bună și prima în ordine cronologică dintre lucrările sale: „Capcană pentru un om singur”, bijuterie a genului. Regia aparține tînărului Raul Serrano (Teatrul de stat din Tirgu-Mureș).

TEZAURUL LUI JUSTINIAN de Al. Voitin. O premieră pe țară și la Iași. Comedie satirică al cărei autor părasește mijloacele dramei în favoarea celor ale satirei. Spectacolul e realizat cu haz de tînărul actor și regizor C. Dinulescu (Teatrul Național din Iași).

Formația engleză de muzică ușoară „Beatles”.



## MUZICĂ

● De multă vreme n-am mai consemnat aci spectacolele de operă! Descoperim săptămîna aceasta pe aște numele a doi artiști belgieni: *Christianne Grusel* îmbracă sarongul pentru „Lakmé” de Delibes (21/IV) și peruca imaculată pentru „Manon” de Massenet (24/IV); *Edgar Doneux* la pupitru pentru a dirija „Aida” de Verdi (20/IV).

● Ștefan și Valentin Gheorghiu continuă ciclul celor zece sonate pentru pian și vioară de Beethoven. Între „Sonata primăverii” și „Sonata Kreutzer” — „Sonata a VIII-a în sol major” (18/IV, ora 20, sala mică a Palatului R.P.R.)

● La distanță de numai cinci zile (23/IV) doi artiști din Brașov — pianistul *Liviu Teclu* și violonistul *Elémer Denes* — cîntă din nou „Sonata Kreutzer” de Beethoven. În restul programului: „Sonata pentru vioară și pian” de César Franck și două cvintete de Vasile Jianu și respectiv Vaclav Trojan cu cvintetul de suflători din Filarmonica „George Enescu” (sala mică a Palatului R.P.R.).

● La Filarmonica „George Enescu”, *Mircea Basarab* își dirijează „Ransodia pentru orchestră” alături

de o primă audiere din repertoriul contemporan: „Simfonia a VI-a” de americanul William Schumann. Cu violonistul *Marcel Debot*, OSTA ne-a organizat un adevărat festival al interpretărilor belgieni („Concertul pentru vioară și orchestră în re major” de Mozart — 17 și 18/IV, Ateneul R.P.R.).

● Amatorii de muzică ușoară pot asculta la radio pe cei patru „tineri furtunoși” care alcătuiesc formația *Beatles* (18/IV, pr. I, ora 22.15).

Notă. Redacția nu-și asumă răspunderea pentru eventuale modificări de ultim moment în programarea spectacolelor.



# TREPTELE IȘALNITEI

Pe șantierele tuturor fabricilor, secțiilor și instalațiilor din cadrul Combinatului chimic Craiova domnește în aceste zile o activitate intensă și creatoare. Exprimându-și atașamentul și dragostea lor nețărmurită față de partid, față de conducerea sa încercată, constructorii și montorii sunt hotărâți să înlăuntră cu cinste proiectul acestui important obiectiv al șesenalului. În centrul preocupărilor majore manifestate pe șantierele de la Ișalnița stă hotărârea oamenilor de a îndeplini în mod exemplar prevederile planului pe an în curs, de a-și realiza și depăși angajamentele luate în întrecerea socialistă privind calitatea lucrărilor de construcție și montaj, de a reduce necontenit termenele stabilite pentru intrarea în funcțiune a noilor obiective.



**I**mi joacă în fața ochilor imaginea admirabilei locomotive care concentrează în trupul ei, de o ireproșabilă finută tehnică, forța a 2.100 C P. Se suprapune parcă peste străzi, peste blocurile care mă însoțesc pînă la ieșirea din Craiova, peste câmpurile răscolite de tractoare. După un timp, o frîntură de imagine nouă se conturează la orizont. Pare

o prelungire a norilor bolovănoși cu care cerul amenință pămîntul. Instalații argintii, într-o contorsionare mult mai complicată a oțelului și în dimensiuni cu mult superioare locomotivei diesel-electrice, turnuri și conducte răspîndite pe spații vaste se descoperă în fața noastră. Careva rostește admirativ:

— Imperiul chimiei!

Metafora îmi pare un ecou al exclamațiilor de admirație pe care le-am auzit anterior la Brazi, în Valea Troțusului, la Săvinești și Roznov, la Brăila, Năvodari, Călărași și Turnu-Măgurele, la Slatina, Coșea Mică, Tg. Mureș și la Oradea.

Penenumărate drumuri ale țării, carnetul reporterului se deschide în fața unor asemenea imagini, întrucît,

în ultimele două decenii, chimia a coborît din stadiul eprubetei și al retortei de laborator în mari și moderne instalații industriale.

Ca pretutindeni în noile sale centre și la Craiova chimia s-a instalat mai la o parte de viața citadină, pentru a „respira” în voie. Și nu s-ar putea

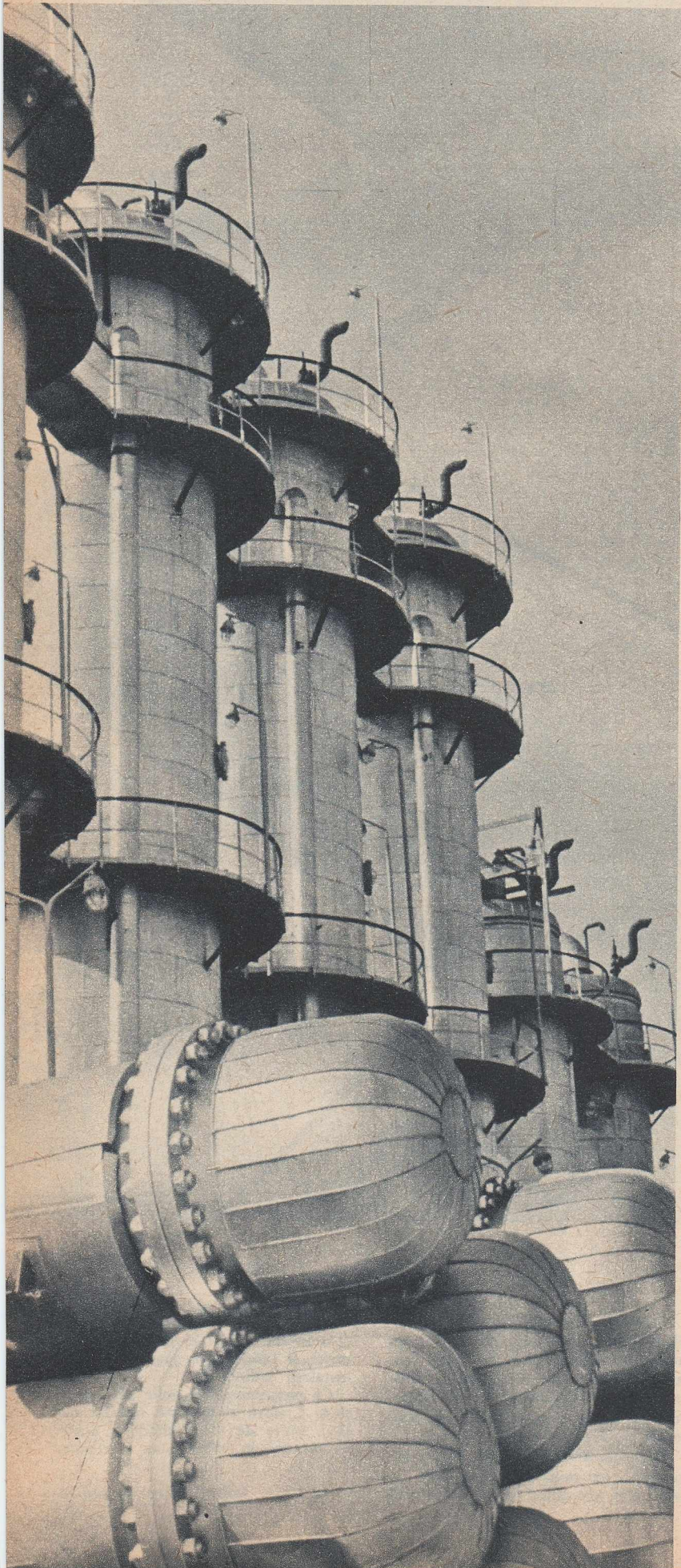
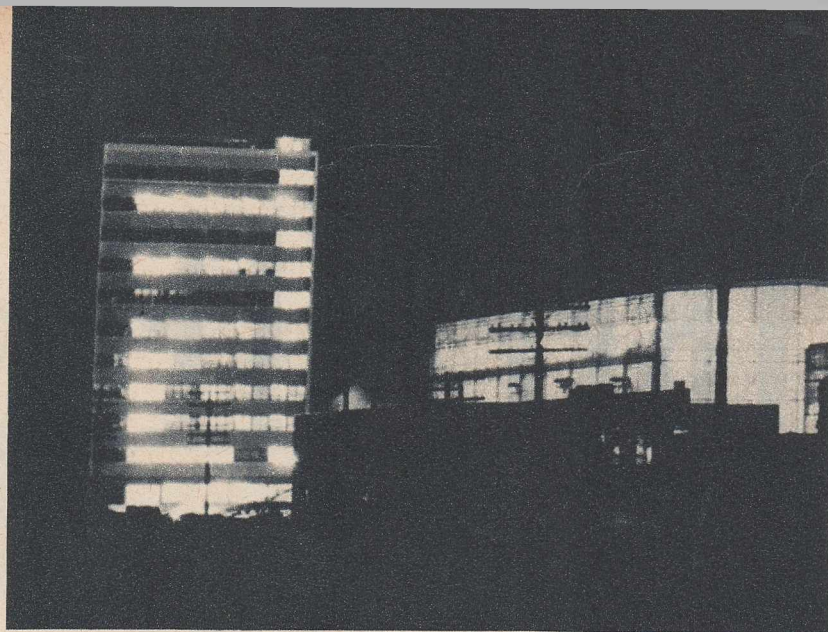
(Continuare în pag. 6)



# TREPTELE ISALNITEI

Ișalnița — noaptea. ▶

In inima Olteniei,  
omul a ridicat ace-  
ste monumente ale  
industrii noastre chi-  
mice. ▼



spune că, poposind la Ișalnița, n-a făcut o alegere bună.

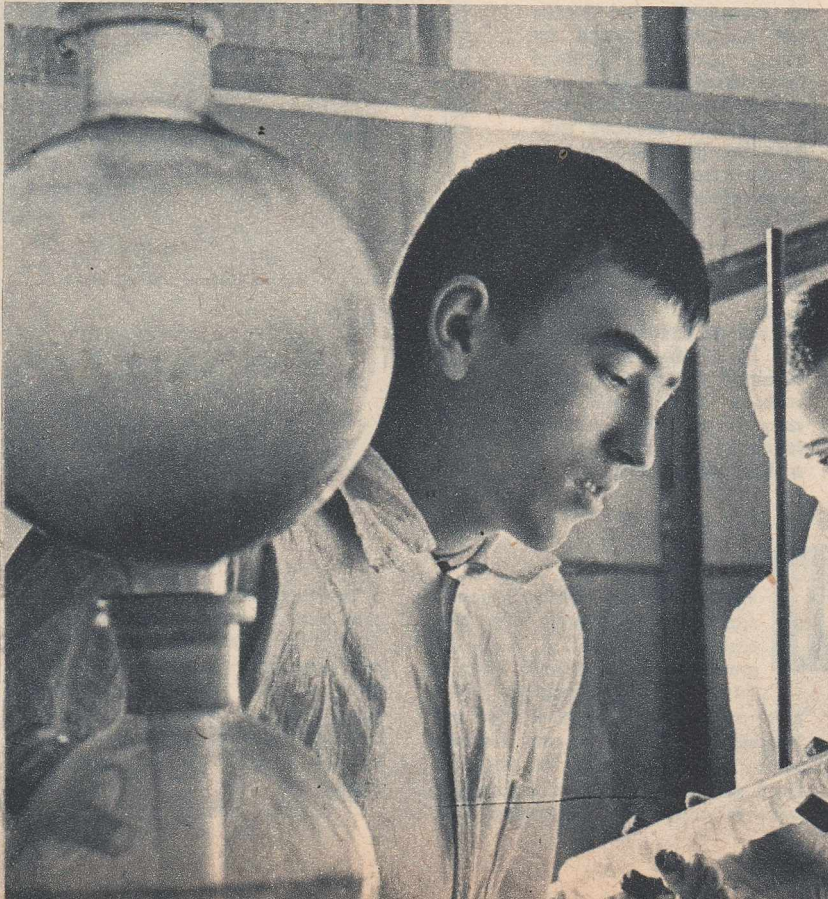
Macheta care pînă nu demult descifra reporterului tainele chimiei poposite pe malul Jiului, și-a pierdut de acum semnificația. Păienjeniișul de conducte și traverse, printre care își zvelte instalații, recipiente, hale și turnuri de mari proporții, intruchind parcă prin formele lor stilul marelui artist din Gorj, formează viitorul combinat chimic. Se împletesc aici, în incinta șantierului, pe diverse trepte ale evoluției, nu mai puțin de 14 fabrici. Am pînă în fața ochilor un veritabil manual de chimie în care sînt incluse cele două mari capitole ale sale — organică și anorganică. Intra-

devăr, combinatul și-a distribuit întreprinderile în aceste două direcții, respectînd cîințele fluxului tehnologic conceput să valorifice pe scară largă gazul metan și alte bogății, reincepînd surprinzător acolo unde resturile unei materii prime îndelung prelucrate își par incontestabile deșeuri.

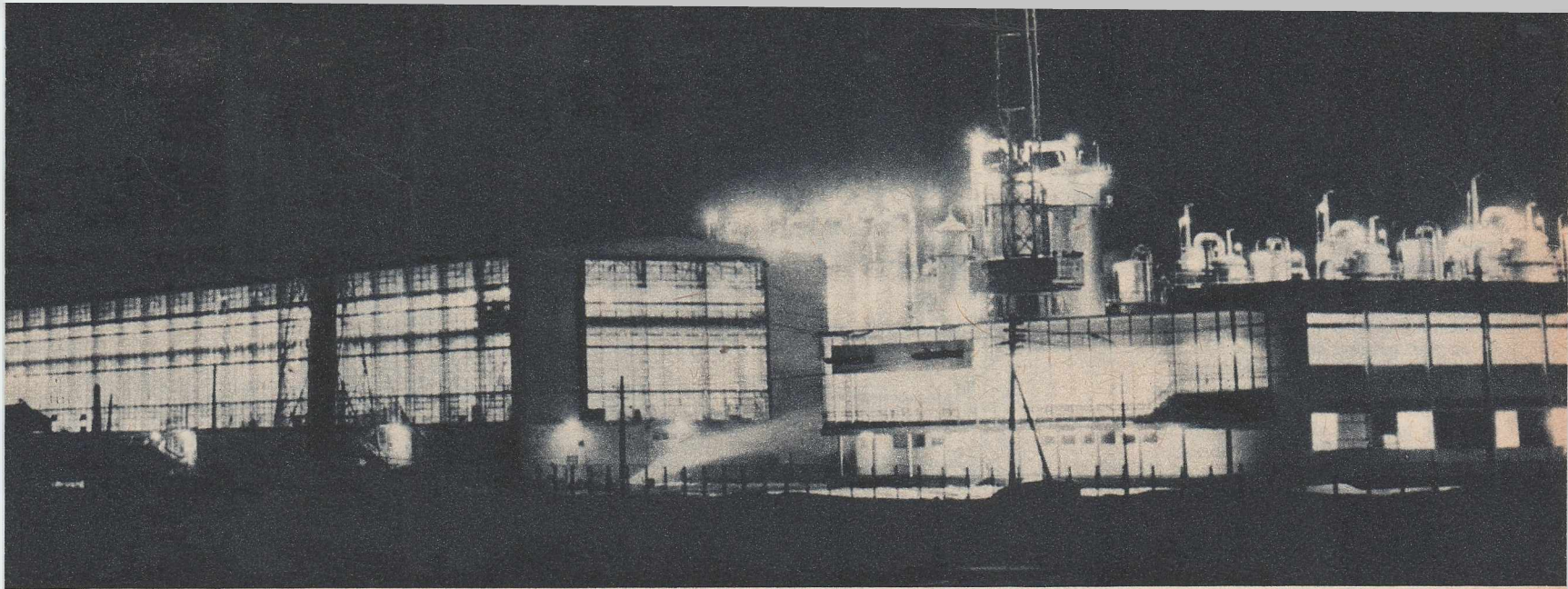
Vlăstar al șesenalului, combinatul care sălășluiește astăzi în imagini robuste la Ișalnița s-a născut prin eforturi financiare, materiale și umane pe care niciodată țara diriguță de burghezie și moșierime n-ar fi fost capabilă să le concentreze. Aici, în inima cîmpiei Olteniei, au fost excavați milioane de m c de pămînt, făcînd loc betonului din sute de garnituri de tren. Mii și mii de tone de utilaje, piese care-ți impun respect și teamă prin proporțiile lor, au fost montate cu îndrăzneală și precizie la înălțimi de zeci de metri, iar conductele și materialele instalate ar putea să încingă Oltenia ca un brîu de metal.

Concomitent cu profilul combinatului cresc și viitoarele lui cadre pregătite la Grupul școlar petrochimic de la Craiova, unde funcționează o școală profesională, una tehnică și alta tehnică de maiștri. În fotografie, prof. inginer Lucia Epuș și elevii anului I Gheorghe Bescheret și Dumitru Gemenea la o lecție practică. ▼

Mai impresionant decît aceste statistici în imagini se dovedește ritmul în care se desfășoară lucrările pe acest mare șantier al țării. Cu trei ani în urmă, aici la Ișalnița, pe terenul uriașelor uzine nu se afla nimic, iar la începutul acestei primăveri fabrica de azotat de amoniu — aflată în probe







tehnologice — a realizat primele zeci de tone de îngrășăminte. După cum apreciază inginerul Struțeanu, directorul tehnic al I.S.C.M., lucrările de montaj sînt într-un stadiu avansat pe întreg șantierul. Pe platforma de oxidare a fabricii de acetilenă s-a terminat montajul utilajelor, iar instalațiile se pregătesc pentru startul probelor tehnologice. Montorii sînt gata să înceapă munca în fabrica de uree și pe estacada magistrală de conducte, în timp ce la secțiile de acetaldehidă, butanol și catalizatori organici lucrările de construcții și montaj se desfășoară concomitent.

În plină efervescență se află obiectivele grupului anorganic. Recent, în acest sector s-au terminat lucrările de la cel de-al doilea agregat de separare a aerului, din cadrul fabricii de oxigen, iar la fabrica de amoniac au fost încheiate lucrările de centrare și de montaj ale compresorului nr. 3, care urmează să intre în curînd în rodajul mecanic. Și aci în cel de-al doilea sector al combinatului serviciile plan-producție consemnează realizări îmbucurătoare. Trebuie adăugat însă un „amănunt”. Multe dintre aceste lucrări duse la capăt de pe acum reprezintă prevederi ale lunilor viitoare. Treptele lșalniței uncă spre cer. Ziua

**Cu ajutorul unei astfel de instalații se obține oxigen și azot.**

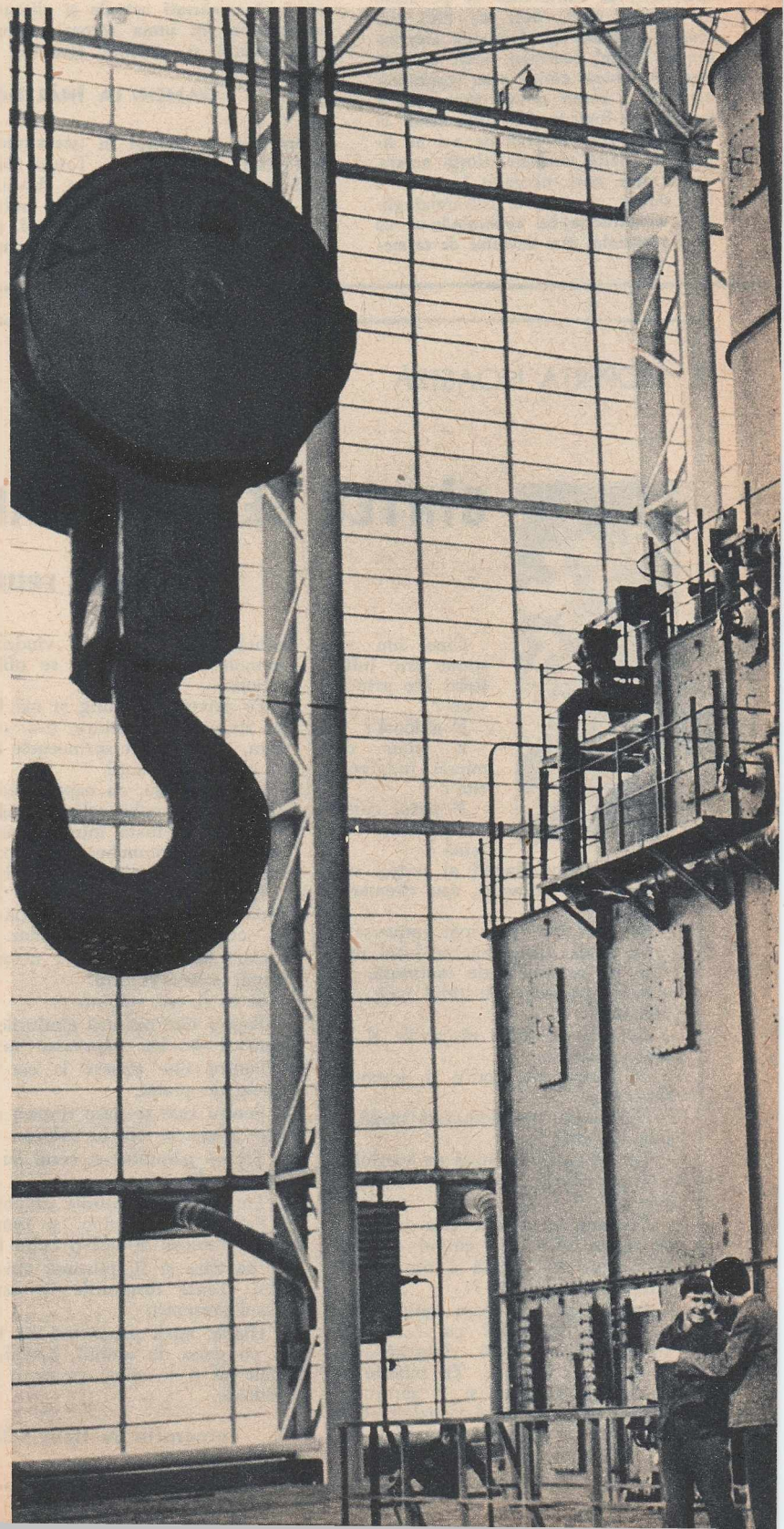
în care acest modern complex de uzine va respira cu întregu-i organism este din ce în ce mai aproape. Anual combinatul va realiza 300.000 tone de îngrășăminte chimice, 10.000 tone acetat de polivinil, 100.000 tone uree, 20.000 tone butanol, 20.000 tone solvent pentru industria lacurilor, 20.000-25.000 tone acid acetic și diverse alte produse.

Fără îndoială că îngrășămintele chimice vor constitui produsul nr. 1. Încercînd să intulești imensa cantitate de îngrășăminte care va fi administrată ogoarelor, ca veritabile medicamente întăritoare, ajungi la concluzia care a călăuzit construcția combinatului pe meleagurile Olteniei. Aici, în cîmpia întinsă, chimia face casă bună cu agricultura; ambele se află la ele acasă.

#### **NERVUL TUTUROR REACȚIILOR CHIMICE**

Lanțul gigantilor industriali din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, dispus armonios, asemenea unor uriașe mo-

(Continuare în pag. 8)

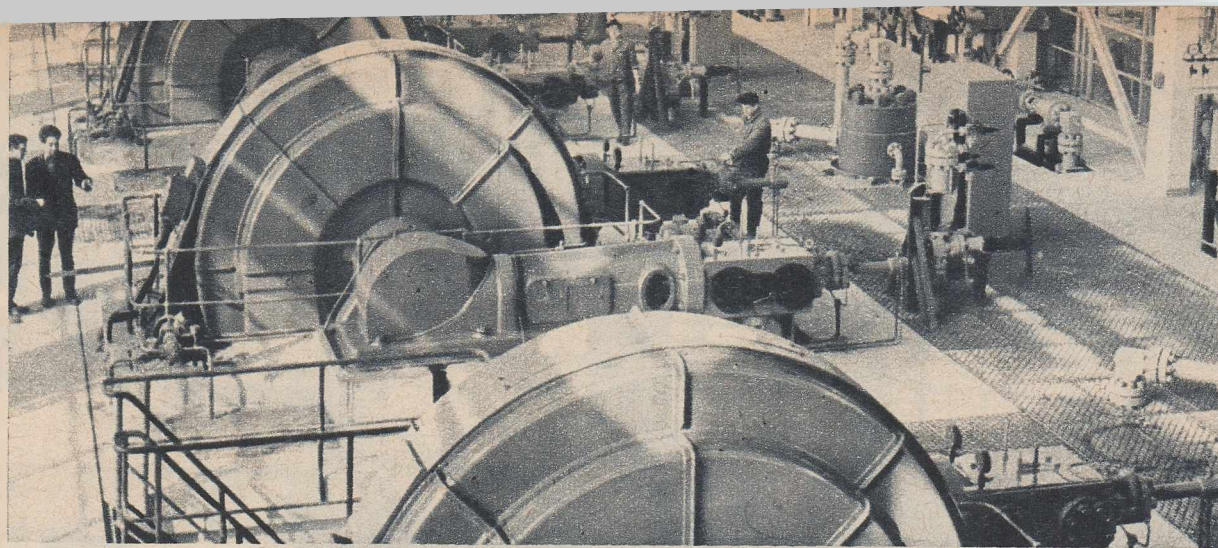




lecele, include alături de unitățile chimice și sursa necesară de energie electrică; aceeași concepție armonioasă o întâlnim și aici, la Ișalnița, unde pe lângă combinat se construiește cea mai puternică centrală de termoficare din țară. Energia electrică produsă aici pe baza lignitului va constitui nervul reacțiilor și procesului de producție din întreg combinatul chimic, ca și al reacțiilor ce se vor petrece dincolo de Olt, în Uzina de aluminiu de la Slatina.

Primul din cele trei grupuri de 50 MW a și fost conectat la sistemul energetic național, alte trei grupuri de diferite puteri se află în faza de montaj, iar instalația de preparare a cărbunelui și de tratare chimică a apei este pe punctul de a fi dată în exploatare. Și aici lucrările decurg în ritm intens. De la începutul anului au fost montate, peste prevederile planului, 600 tone de utilaje.

Centrala de termoficare de la Ișalnița, care va dispune în faza finală de șapte grupuri, între care două de câte 300 MW, se conturează de pe acum în imagini clare, deși stă încă sub semnul schelelor și al muncii efervescente. Turnul centralei, înalt de 160 metri, în trupul cărui s-au îngemănat 2.850 m<sup>3</sup> beton și 200 tone oțel, a început să fumege. Un prim semn al kilowaților care aleargă de aci pe liniile de înaltă tensiune. Coșul acesta, urcând spre nori, neegalat în țară, a fost ridicat cu ajutorul cofrajului glisant, construcția lui terminându-se cu două săptămâni mai devreme de term-



Unul din cele mai „vechi” obiective ale fabricii de amoniac, aflat în funcțiune, secția de sinteză.

nul prevăzut. Lignitul de la Motru poartă acum într-o modernă stație de însilozare. Cazane noi își descoperă pântecul în fața montajelor, în timp ce tablourile de comandă te invită parcă să urmărești actuale și viitoare metamorfoze în urma cărora se vor naște aburul și curentul electric.

### OAMENI LA ÎNĂLȚIME

Sînt mii de oameni în imensitatea șantierelor de la Ișalnița. Totuși fărâșării combinatului par uneori absenți. Nu este nevoie însă de prea multă insistență ca să-i descoperi. Cufund, ei îți apar scrutînd cerul cu fulgere, prinși

în centuri la înălțimi, ca adevărați alpinisti. Li întâlnești scormonind betonul cu vibratoare sau aplecați în fața complicatelor scheme de montaj. Toți scrutează însă înălțimile.

Constructorii sau montorii, oamenii Ișalniței sînt principalul motor al ritmului înalt în care se realizează uriașa construcție. Mulți dintre ei — cum sînt șefii de echipe Virgil Spătaru și Gheorghe Leotescu — aduc aci nu numai pasiunea, ci și experiența câștigată pe marile șantiere chimice din Moldova. Pe șantierul din inima Olteniei au venit oameni care și-au desăvîșit cunoștințele la școala Hunedoarei, Reșiței, Bicăzului și altor ase-

menea monumentale construcții industriale. Iar mulți dintre ei se vor strămuta pe viitoare șantiere. În locul lor, la Craiova vor rămîne „școlarii”. De pe acum, cîteva sute de muncitori viitori chimiști se pregătesc la grupul școlar de la Craiova deprinzînd tainele celor mai înaintate procedee tehnologice.

Laolaltă, constructorii, montorii și chimiști, muncitori, ingineri și tehnicieni, oamenii Ișalniței sînt antrenati într-o mare întrecere pentru ca încă în cursul acestui an combinatul chimic să producă 100.000 tone amoniac și 200.000 tone azotat de amoniu.

N. DĂSCĂLESCU

## COPERTA NOASTRĂ



## CÎNTEC DE PRIMĂVARĂ

de Eugen FRUNZĂ

Cine îmi va spune cîte înfățișări are primăvara?

E ghiocel?

E zbor de mierlă îndrăgostită?

E pasul ciutei pe poteca de taină?

Sau zvonul fraged al ierbii, sau tăcerea din adincuri, sau chemarea din pisc?

Sau e sărutul proaspăt, universal? Ea joacă, sprintenă, pe lutul revăn, pe coloanele de marmură, pe turnuri străvechi, pe zidul încă netencuit.

Ea rîde la toate răscrucile și pe toate pragurile.

Ea despletește codrii și deschide ferestrele...

Cum arăți, neastîmpărată risipă, și cum te porți?

Te îmbraci în mătăsu de văzduh? Surizi dintre văluri de borangic solar?

Cine-mi va spune cîte înfățișări se întrec să-ți dea chipul de prețutindeni, ție, șoaptă a timpului și strigăt al tinereții?

Iată, lângă un geam deschis, îmi răsari ca o fetiță cu breton și fundă roșie. Te-ai desprins din basmul cu dragoste. Ții mîinile pe prichicul ferestrei și îl săruți cu degetele. O creangă a izbucnit în floare și a coborît lângă tine. Te

îmbrățișează. Ca să se vindece de vremelnicie. Ca să nu se ofilească niciodată.

Te privesc îndelung și mă întreb ce stranie încumetare ți-a colorat gura, și-a desenat sprîncenele ca pe un zîmbet al frunții.

Cum stai așa, cu capul plecat pe un umăr, cu ochii sclipind șăgalnic, îmi pare că toată înțelepciunea lumii a îngenucheat pe-aproape, sclavă celei dintîi dintre vîrste.

Îți caut trecutul și nu-l zăresc decît în mersul nesigur, copăcel, și în jocul vrăjit al păpușilor.

Căci totul în preajma ta are un singur sens: viitorul.

Și tu îi ești stăpîna.

Pentru tine cutează gîndurile și se purifică la foc năprasnic metalul.

Pentru tine țîșnesc la cer verticalele de piatră.

Pentru tine se nasc ritmuri noi în vers și sunete noi în culoare.

Ție — pămîntul și cerul cu toate ăripile sale.

Ție — toate fîntînile dragostei.

Primește-le, stăpîno, și înmulțește-le cîntecul. Ridică-ți ochii în superba zare și fii pururea omul deplin. Toate drumurile îți așteaptă pasul presimțit.

Haide, mică primăvară cu breton și cu gene de umbră, întinde palmele să ți le sărut ca pe o sfîntă nădejde.

Fotografii de Hedy LÖFFLER

## Microfoleton

## DRAGOSTEA ȘI TEXTELE

*Lubesc și mă cuprinde o tristețe iremediabilă. Nu pentru că Țata cu ochii albaștri și părul de culoarea spicului de grîu n-ar răspunde sentimentelor mele incandescente. Dar, ca orice îndrăgostit, am vrut să-i trimit madrigaluri, să-i fredonez o melodie duioasă, să-i cumpăr flori. Cu florile m-am descurcat. Horticola pune la dispoziție o variată gamă de sentimente: gelozie, neliniște, puritate etc. Mai greu mi-a fost cu muzica. De aici a venit și catastrofa.*

*Dragostea adevărată nu se desfășoară idilic. Intervin certuri, (ah! superbe împăcări!), iar uneori scene de mare tensiune dramatică. Mi-am cumpărat discuri și partituri. Tot ce-am găsit la Romanța.*

*Prima operație a coincis cu o selecție lingvistică. Am dat de-o parte melodiile cîntate în italiană și englezește. Cu astea sînt pățit. I-am fredonat una din ele (ca text, bineînțeles) și mi-a spus că nu cunoaște dialectul, deși studiază de patru ani la facultate. Mi-am pus la punct banda de magnetofon, gata pentru orice împrejurare. Prilejul s-a ivit repede. O seară tristă, cu explicații... Am invirtit butonul aparatului: Bună dimineața, / dragi aurori, / cîntă pentru mine / privighetori. Nu se potrivea. Am derulat repede... Toamna, / vara, / primăvara, / C-un tren / și-un dor / pornim în zbor, / spre poiană, / la cabană.*

*— E scandalos — mi-a răspuns. E un moment greu pentru noi, iar tu îmi faci inventarul anotimpurilor. Ce să caut acum la...? Afurisită bandă!*

*Profit de discuție ca să „mai înghit” vreo sută de metri și, în sfîrșit, versurile: Noaptea senină, / alene coboară / și stele pe rînd / se aprind... Melodia lentă, tulburătoare, ne învăluie pe amîndoi. Incepe să se creeze atmosferă. Poate că acum... mă va înțelege... Amurgul cade iar, / Adie un vînt hoinar.*

*— Parcă se făcuse noapte?*

*— Draga mea, crede-mă, tocmai voiam să-ți spun...*

*După o explozie sonoră de jaz (interferată cu totul inoportun), spre stupoarea mea auzii următoarele cuvinte: Că oricum ar fi iubirea, / Un om în toată firea, / Nu se proteste așa...*

*Iubita mea a fost cuprinsă de o nestăpînită indignare: — Toți bărbații sînteți niște ipocriți. Pînă acum te lamentai că nu răspund cu aceeași tensiune sentimentelor tale...*

*În continuare, ultimele cuvinte ale cîntecului mi-au adus prăbușirea totală: Eu mi-am luat angajamentul, / Să mă lupt cu sentimentul.*

*După o serie de epitețe pe care nu pot să le reproduc, mă părăsi pentru totdeauna. Iată de ce sînt trist iremediabil. Cine m-a pus să trec pe la Romanța și să cumpăr partituri? Dacă dragostea ar fi numai o stare euforică, ce simplu s-ar petrece lucrurile. Sînt melodii excelente: În tot ce e frumos pe lume / te vîd pe tine (ar fi măgulită!) sau Marea, / vraja ei mereu te cheamă (de-abia așteaptă vacanța!). Dacă-mi venea în mînte să iau cu mine pe Eminescu! Chiar fără muzică... Nu mă părăsea.*

C. N. CONSTANTINIU



**O scrisoare  
și ecoul ei**

# SÎNTEȚI PENTRU MOBILA MODERNĂ?

**UN LUCRĂTOR DIN COMERȚ  
A ADRESAT REDACȚIEI  
O SCRISOARE  
CU PRIVIRE  
LA CALITĂȚILE ȘI DEFECTELE  
MOBILEI MODERNE.  
PORNIND DE LA ACEASTA,  
„FLACĂRA”  
A INIȚIAT O ANCHETĂ.  
NE RĂSPUND:**

- **UN ARHITECT SPECIALIST ÎN  
PROIECTĂRI DE MOBILĂ**
- **UN TEHNICIAN DIN MINISTERUL  
COMERȚULUI INTERIOR**
- **INGINERUL ȘEF AL UNUI COMBI-  
NAT DE MOBILĂ**

„Imi permit să intervin și eu în discuția pe care ați inițiat-o în legătură cu „Frumosul și viața” — ne scrie I. Arie, responsabilul magazinului de mobilă nr. 16 din București, referindu-se cu precădere la materialul „Ce înseamnă a fi modern?”

Părerăa corespondentului nostru în legătură cu mobila modernă este că ea nu ar satisface și necesitățile de confort.

„Între frumos și confortabil există în prezent un conflict — se scrie mai departe. În ultima vreme, arhitecții și proiectanții noștri consideră că mobila trebuie să fie ușoară și luminoasă pentru a fi frumoasă și creează noi tipuri de mobilă care neglijează însă, după părerea mea, aspectul funcțional și calitativ. Pentru mobilă, «bun și confortabil» înseamnă solid și funcțional. În plus, o mobilă masivă conferă unei încăperi acel aer de liniște atât de necesar după o zi de muncă. Multiplele întrebări pe care le dăm mobilei cer ca aceasta să fie folosită în voie, fără teamă că se va strica!”

În scrisoarea sa autorul mai arată că vânzarea serilor mici nu este conștientă pentru a aprecia un model și consideră negativă scoaterea din producție a unor tipuri învechite, „care au prins”.

Scrisoarea mi s-a părut interesantă; ea exprimă o poziție pe care o cu-

noaștem, dar care fără îndoială mai trebuie discutată. Drept care am considerat necesar să cerem încă o dată părerea unor specialiști. Nu însă înainte de a fi stat de vorbă și cu semnatul scrisorii sosite la redacție.

## CÎTEVA LĂMURIRI SUPLEMENTARE

L-am vizitat pe tov. I. Arie la magazinul din strada Bătiștei, condus de d-sa.

— Am vrea câteva lamuriri suplimentare la ceea ce ne-ați scris. Ce înțelegeți prin „mobila masivă conferă un aer de liniște”?

— Recunosc că aici, poate, nu m-am exprimat prea limpede. Intenția mea n-a fost decât să atrag atenția asupra necesității de a îmbina frumosul cu utilul. Nu sînt nici prea bătrîn pentru a fi învechit și nici atât de tînăr încît să mă extaziez în fața oricărei mode.

— Modernul e însă dictat de cerințele actuale ale vieții.

— Masa cumpărătorilor este foarte largă și diversă. Unii au rețineri în fața mobilierului acesta simplu și ușor, cu picioare înalte și subțiri, cînd ani de zile s-au obișnuit cu un mo-



Fotoliul „FLAMINGO” cu perne detașabile din material plastic spongios.

(Continuare în pag. 10)





Barul „CONIAC”.

— Încercați, vă rog, dv. să faceți puțină ordine.

— Bine, să încercăm. O mobilă trebuie să satisfacă din punct de vedere al funcționalității, calității și aspectului său estetic. Funcționalitatea este legată de judicioasa dimensionare și compartimentare interioară a pieselor; calitatea — de materialele întrebuintate, de sistemul constructiv adoptat și de execuție; iar estetica — de proporția piesei, de raportul între elementele componente, de aspectul materialelor (furnire, stofe, accesorii), de gradul de finisare, de utilizarea culorilor (în armonie sau în contrast). Locuința modernă reclamă toate aceste atribute.

— Firește că fixarea gabaritelor și a sistemului constructiv, alegerea materialelor, a stoffelor, a culorilor vă revine dv., arhitecților și proiectanților...

— Bineînțeles. De acest lucru noi răspundem. De calitatea execuției, nu mai putem fi făcuți însă responsabili.

— Vedeți vreun conflict între frumosul modern și confortabilitate?

— Eu, nu! Dimpotrivă. Când concep o piesă, mă gândesc în primul rând la funcția ei. La mobila modernă, cu forme și linii simple, cu elemente de susținere și rezistență de dimensiuni reduse, un rol primordial îl au materialele utilizate și calitatea execuției. Nu cantitatea de material lemnos asigură soliditatea unei piese de mobilă, ci sistemul constructiv și calitatea execuției.

— Tovarășul Arie a ridicat problema trecerii bruste de la linia mai veche a mobilierului la cea actuală.

— Mie mi se pare că trecerea este mult prea lentă. De ani de zile ne luptăm să introducem linia modernă a mobilei și ne izbim de tot soiul de obstacole, în primul rând de atitudinea unor lucrători din comerț, care continuă la contractări să comande în cantități mari tipurile învechite și au foarte mari rețineri față de cele noi. Cetățenii ne bombardează în schimb cu telefoane la institut, întrebându-ne cum și de unde pot face rost de mobilă modernă. Nu vi se pare un paradox?

## ȘI TOTUȘI, UNDEVA ARE DREPTATE...

Ne-am adresat și unui alt reprezentant al comerțului, tovarășul

bilier masiv, așezat pe socluri solide. Trecerea de la o formă de mobilier la alta e prea bruscă. Ar fi trebuit ceva intermediar.

— Ce tipuri de mobilă sînt mai solicitate? Din cele pe care le aveți la ora actuală în magazin, firește.

— Canapeaua bibliotecă „Nora”, biblioteca modulată „Milcov”, dormitorul „București”.

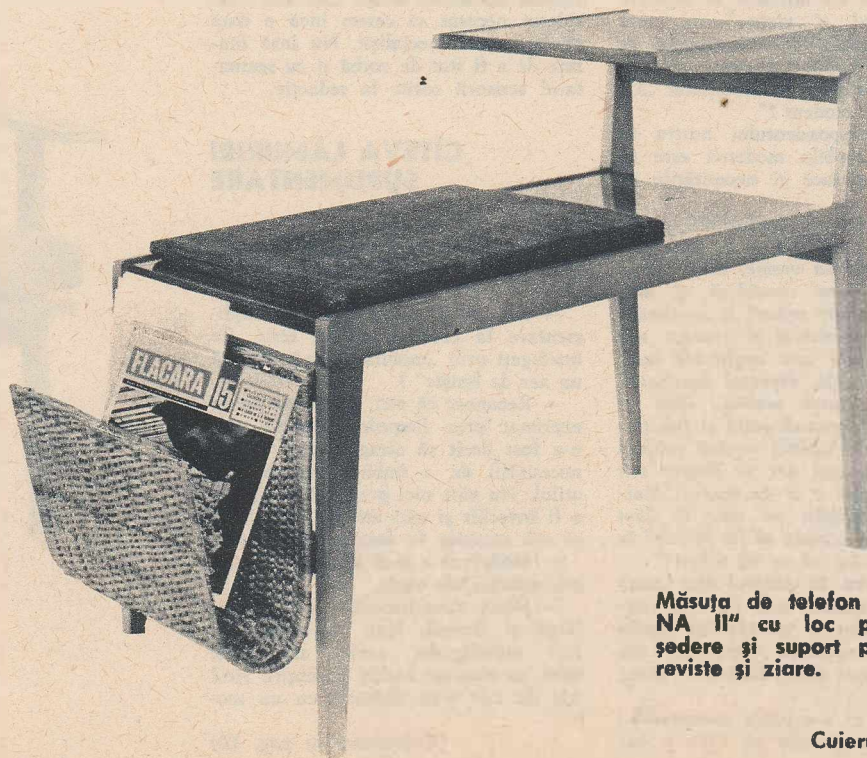
— Dar acestea sînt tipuri moderne! Nu vi se pare o contradicție a celor afirmate de dv.?

— Eu nu sînt împotriva noului, vă rog să mă înțelegeți bine. Dacă va fi de bună calitate, mobila modernă mă va câștiga printre adepții ei.

## NU VI SE PARE UN PARADOX?

— Dv. ce părere aveți? — l-am întrebat pe arhitectul Valentin Dragnea de la I.N.C.E.F., după citirea scrisorii.

— Tovarășul Arie este bine intenționat dar am impresia că amestecă noțiunile.



Măsuța de telefon „SANA II” cu loc pentru ședere și suport pentru reviste și ziare.

Cuierul „TISA”.





Măsuța „VIRGINIA”, cu suport pentru reviste.

M. Ghimpel, tehnician în probleme de mobilă din direcția generală de resort din Ministerul Comerțului Interior.

Părerile sale nu concordă cu cele ale autorului scrisorii adresate redacției noastre decât într-un singur punct: calitatea.

— Au fost cazuri cînd s-au redus unele secțiuni ale pieselor atît de mult, încît s-a afectat însăși calitatea lor. Și ne-a fost greu să o vindem. Mobilă contemporană implică folosirea de materiale noi, mai ușoare și în același

timp rezistente (materiale buretoase, chingi elastice, arcuri orizontale pentru tapiserie). Or, neavînd totdeauna la îndemînă asemenea materiale, unele fabrici, în special unitățile industriale locale, realizează hibridi. Dar compromisurile în tehnologie compromit în ultimă analiză produsul finit.

— Dintre tipurile moderne de mobilă pe care le apreciați?

— În ultima vreme s-au găsit soluții constructive care împacă linia modernă cu trînicia. Despre dormitorul „Solca” cu dulap supraetajat, despre

biblioteca modulară „Milkov”, bucătăria „Modul” pot spune numai lucruri bune.

### ÎN FOND, INTERESELE NE SÎNT COMUNE

Sîntem de astă dată în biroul tehnologului șef de la Combinatul de mobilă de la Pipera. Inginerul Andrei Paraschiv citește scrisoarea și subliniază cu creionul anumite paragrafe.

— Să știți că, în materie de mobilă,

justificată risipa de material lemnos?

— Au fost însă scaune care s-au descleiat foarte ușor.

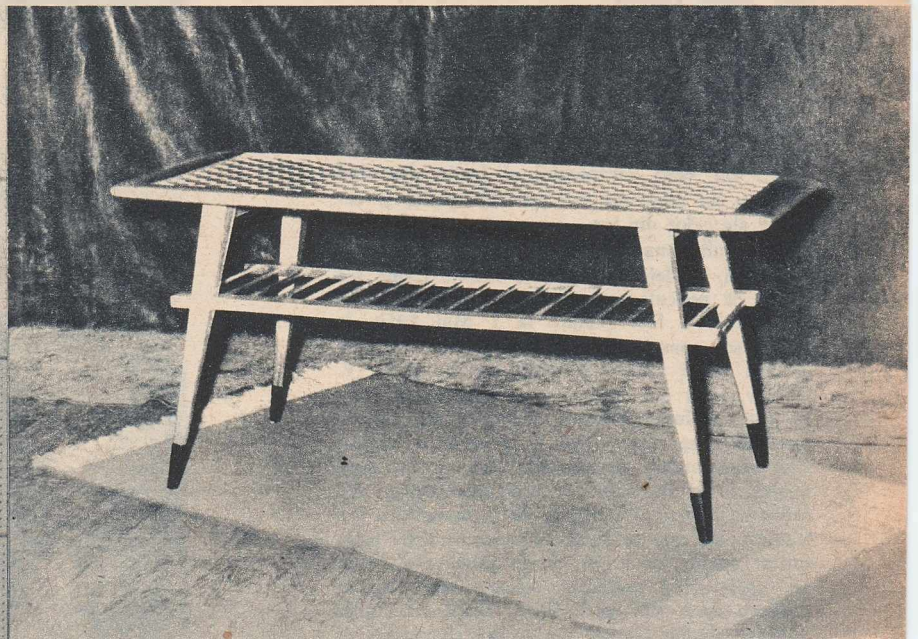
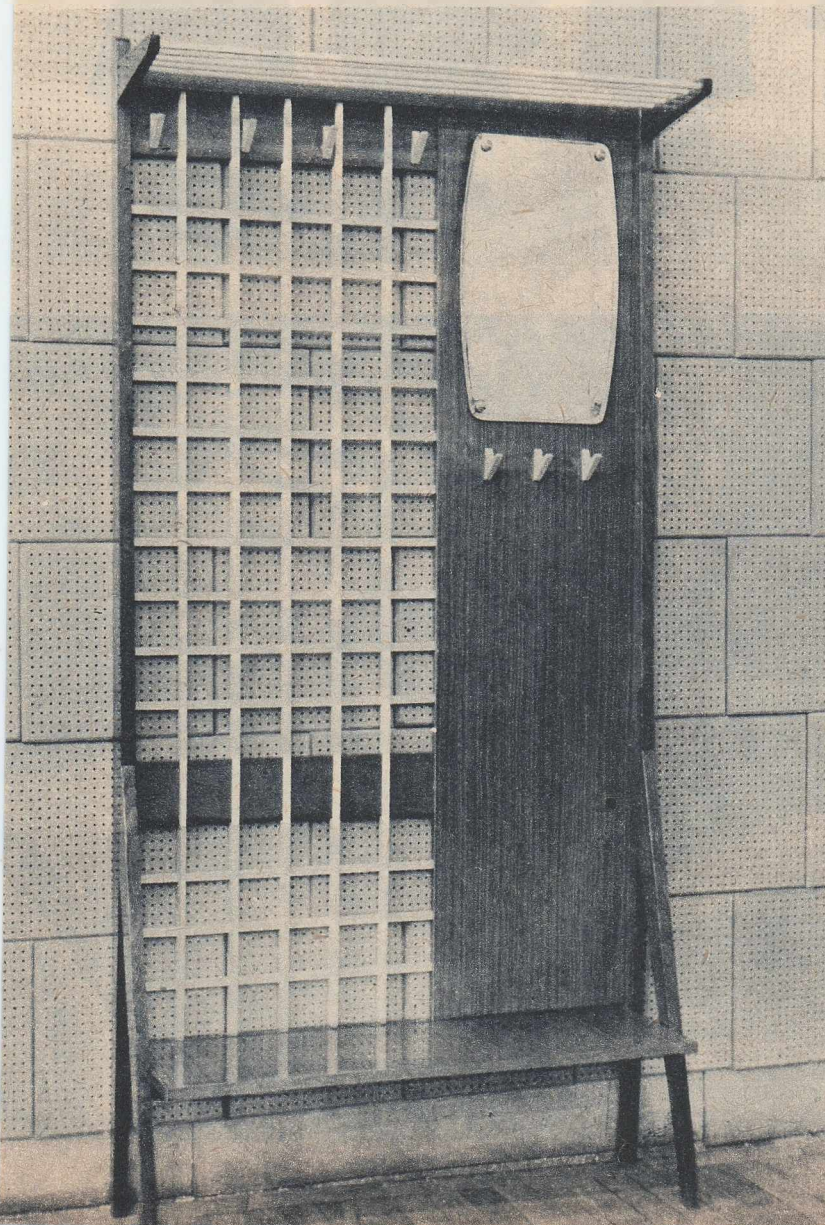
— Se poate; dar nu din cauza concepției, ci din pricina execuției și mai ales a adezivilor utilizați. Dar asta e o poveste veche. Adezivii s-au îmbunătățit simțitor în ultima vreme. Uneori se pot întîmpla greșeli de concepție în proiectarea și executarea mobilei, nu zic ba. Un exemplu concret este fotoliul pat „București”. Am fost sesizați că unele îmbinări sînt necorespunzătoare. Atunci s-au făcut modificări constructive proiectului inițial dat de Institutul de cercetări al economiei forestiere (I.N.C.E.F.).

— Din ce cauză credeți dv. că unii lucrători din comerț se declară împotriva mobilei cu picioare subțiri și înalte?

— Nu pot ști ce gîndesc dinții și, de fapt, nici nu-i pot înțelege. Cert este că mobilă aceasta luminoasă, simplă, care se manevrează ușor, corespunde arhitecturii epocii noastre, se încadrează perfect în apartamentele nou construite. Concepția creatorilor este deci bună. S-ar putea ca unele piese să fi suferit accidente în drumul de la fabrică la magazine sau de la magazine la cumpărători. Aici e vorba de o proastă execuție în fabrici. Tocmai de aceea ne străduim să ridicăm permanent calificarea muncitorilor și simțul lor de răspundere. Astăzi lucrăm mai bine decît ieri și mîine vom lucra mai bine decît azi.

— Întreprinderea dv. a primit reclamații?

— Față de perioada corespunzătoare a anului trecut, ele au scăzut cu 30%. Și vor scădea mereu. Dorim de bună seamă să nu mai primim nici una. Lu-



Măsuța „AIDA”; placa este acoperită cu o suprafață decorativă, realizată din împletituri de benzi de furnir.

moda nu e o toană — îmi spune dintru început tehnologul șef. Linia pe care merg proiectanții noștri e o linie internațională, gîndită și elaborată conform cerințelor vieții actuale. Nu ne putem permite o tehnologie pentru mobilă destinată exportului și alta pentru cea destinată pieței interne. Doar fabricile noastre nu-s ateliere meșteșugărești!

— Ce părere aveți despre rezistența mobilei cu linie modernă?

— Cu totul alta decît autorul scrisorii. Să luăm, de pildă, scaunele. Cele cu picioare înalte de 40 cm rezistă la greutatea de 200 kg. Atunci de ce să le facem de 60 cm? Cu ce este

crătorii din comerț ar putea să ne ajute însă mai concret. În loc să nege calitățile mobilei moderne și să prefere tipurile învechite, mai bine ar discuta cu noi, producătorii, ce s-ar mai putea face pentru îmbunătățirea mobilei. Tîm să mai spun că, pentru o varietate mai mare de sortimente, fiecare întreprindere va produce, în serii mai mici, cîte 2-3 modele, începînd chiar cu anul acesta. În fiecare an vom schimba modelele. Comerțul ar trebui — ored eu — să facă o reclamă mai susținută modelelor noi și să dirijeze gustul cumpărătorilor.

Interviuri luate de  
Elisabeta MORARU



# SECVENȚE VII

Completînd trăsăturile chipului bine știut al lui V. I. Lenin, secvențe vii, desprinse din viața marelui conducător al Revoluției, vin să întregescă, din timp în timp, imaginea atât de apropiată și de scumpă nouă.

Din subsolurile vechilor arhive de filme sînt aduse, după asidue căutări, la lumina tiparului sau a ecranului, aceste secvențe. Douăzeci și două de filme, totalizînd peste 800 de metri de peliculă, au fost descoperite pînă în prezent. Filme-document de o neprețuită valoare.

Realizate cu mijloacele tehnice modeste ale vremii, restaurarea lor a cerut nu numai un imens volum de muncă, ci și găsirea unor adecvate soluții tehnice.

Și iată în fața noastră, reinviînd în momente încremenite pe hîrtia fotografică clipe de o emoționantă autenticitate din viața marelui conducător. 1 Mai 1919. Piața Roșie. Civili și ostași, purtînd pancarte și lozinci revoluționare. O fanfară cu alămuri strălucitoare cîntînd „Internaționala”. Un Ford decapotabil și Lenin discutînd calm cu un muncitor sub privirile atente și curioase ale celor din jur.

Sau o altă imagine. V. I. Lenin într-o mașină.

Alături, Nadejda Krupskaja. Multă vreme s-a crezut că pelicula care ni-l reprezintă pe Lenin în mașină a fost filmată la 1 Mai 1919, la muncitorii pompei de apă din Rublevo. Despre această vizită vorbea în amintirile lui și G. V. Ghibev, unul din veteranii operatorilor de film. În 1960 a fost publicată pentru prima oară o fotografie reprodusă după o secvență a acestui film pînă atunci necunoscut. Dar curînd după publicare, la Institutul de marxism-leninism din Moscova a sosit o scrisoare de la muncitorii din Rublevo, în care se arată că din amintirile martorilor oculari ar reieși că, în primăvara aceluși an, apele fiind revărsate, trecerea din oraș în Rublevo ar fi fost imposibilă... După afirmațiile hotărîte ale lui Ghibev s-ar părea că mașina ar fi trecut prin vad... Niște negative găsite mai recent contestă însă amintirile operatorului. Frunzișul copacilor de pe planul doi n-ar fi decît coroana arborilor decorativi mascînd zidurile Kremlinului.

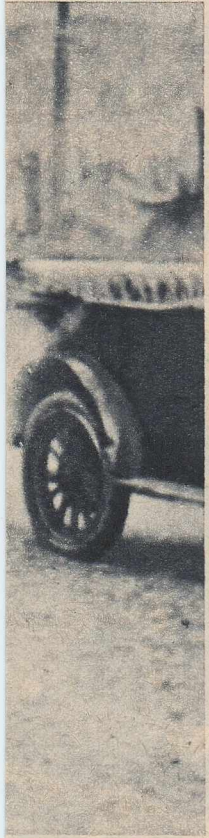
Lenin vorbind... Lenin zîmbind... Lenin salutînd mulțimea... Luminos. Îngîndurat. Expansiv. Calm. Privind cu un surîs fermecător spre obiectivul aparatului de filmat sau mijîndu-și ochii, concentrat, respectuos în fața unui interlocutor. Scriînd. Jucînd șah. Citînd. Ridicînd masele spre noi înfăptuiri prin cuvîntul avîntat al Revoluției. Inaugurînd o construcție. Gesturi energice și largi. Mimica unei fețe extrem de mobile, redînd gama nuanțată a unei bogate vieți interioare. Ochi adînci, plini de expresivitate...

Secvențe unice, de neprețuit, noi imagini ale acelei uriașe personalități care, contopindu-și viața cu mersul istoriei, i-a conferit un nou conținut.

**Toma George MAIORESCU**







LA

PR

Faint, illegible text, possibly bleed-through from the reverse side of the page.



# LA DRUM!

## SCHI DE PRIMĂVARĂ

Să prelungiști pînă dincolo de hotarele primăverii bucuria inefabilă a zborului pe pîrtii de zăpadă — iată o ispititoare perspectivă pentru iubitorii schiului.

Celor ce se vor întreba (cu sau fără accentul nostalgic al poetului): „Dar unde sînt zăpezile...?” le oferim, în rîndurile ce urmează, indicațiile trebuincioase pentru a ajunge pe ultimele poziții pe care iarna continuă să reziste asaltului impetuos al primăverii. Și, trebuie să știi că rezistă bine pînă spre sfîrșitul lunii mai, cînd litoșul, de pildă, se pregătește să-și primească oaspeții estivali...

Ultimele zăpezi ale iernilor noastre se ascund în văile și căldările de pe versantul nordic al Făgărașilor, dar se încumetă să înfrunte soarele și de pe înaltele creste ale acestor munți. Fără îndoială, locuri cu zăpezi tîrzii sînt destul de multe în Făgăraș, dar cele mai accesibile se află în jurul cabanelor Valea Simbetei, Bilea Lac și Surul. Spre toate trei, căile de acces pornesc din gările aflate pe linia ferată Brașov-Sibiu.

Cei ce vor să meargă pe Valea Simbetei coboară în gara Simbăta de Jos, de unde o șosea se îndreaptă, de-a lungul riului Simbăta, spre munte. Sînt 18 kilometri pînă la poalele Făgărașilor, la complexul de cabane Simbăta, care constituie un loc de popas. De aici, o potecă marcată cu triunghi roșu îl poartă pe turistul amator de schi, în aproximativ 3 ore, pînă la cabana Valea Simbetei, situată la 1.405 m altitudine. Pîrtiile de schi convenabile se află deasupra cabanei, pe pîrșișurile căldării Simbetei.

Mai frecventată, datorită și capacității sale de găzduire (circa 120 locuri în timp de iarnă), cabana Bilea Lac (2.034 m) oferă schiorilor o largă varietate de pîrtii, în impozanta căldare în care se află.

Gara de acces spre cabana Bilea Lac este Arpașul de Jos, de unde se parcurg mai întii 15 km pe șosea pînă la poa-

lele muntelui, în locul numit „Glăjărie”. De aici se continuă drumul pe o șosea forestieră în construcție și în continuare pe o potecă urmînd marcajul bandă albastră. După circa 3 ore de mers, turistul întâlnește cabana Bilea Cascadă, utilizată foarte frecvent, iarna, ca loc de popas înainte de a continua urcușul spre cabana construită pe malul lacului Bilea. Poteca de iarnă, care trece pe sub cascada Bilei, apoi prin rariști de brazi spre prima terasă a Văii Bilea, este marcată cu punct roșu. Drumul dintre cele două cabane se acoperă în 4-5 ore. Efortul de a ajunge aici, în inima muntelui la peste 2.000 m altitudine, este răsplătit de frumusețea peisajului, de mulțimea pîrșișurilor, la care se adaugă și cele de deasupra lacului Capra și a Văiugii sau cele ale Văii Doamnelor.

Cine se hotărăște să facă — într-una din zilele de ședere la Bilea Lac — o ascensiune de circa o oră pînă la vîrfurile Capra, va avea satisfacția de a vedea culmile înzăpezite din jur, de a privi spre sud, către Valea Argeșului.

În general, uncușurile către culmi trebuie făcute cu prudență, după consultarea cabanierului, pentru a evita pericolul eventualelor avalanșe.

La capătul vestic al Făgărașilor, sub vîrfurile Surul, se află cabana Surul, care are de asemenea, în preajma sa, pîrșișuri variate pentru schi.

Accesul spre cabană se face prin gara Sebeș-Olt, de unde o șosea ne conduce pînă în comuna Sebeșul de Sus (circa 5 km). De aici se urmează poteca marcată cu triunghi roșu care, în 3-4 ore, îl poartă pe turist pînă la cabană (altitudine 1.450 m).

Aici, pe pîrșișurile de pe Fruntea Moașei, pe cele din uriașul căuș de piatră al căldării Bilei sau pe Valea Simbetei, schiatorul de primăvară își sporește mereu abilitățile, atrași nu numai de chemarea zăpezilor tîrzii, dar și de zîmbetul luminos al cerului albastru de aprilie sau de început de mai.

Ion F. BACIU



Cabana Simbăta (1.405 m).





Melania Cîrje (Margaret) și Dan Tufaru (năzdrăvanul Chris) în Năzdrăvanul Occidentului de J. M. Synge.

# Vom mai auzi de ei

Ca în fiecare an, pe scena Studioului institutului de teatru o nouă promoție de studenți — viitori actori — se întâlnește cu publicul. Elevii maestrului Ion Finteșteanu, ai regizorilor Moni Chelerter și George Dem. Loghin (pedagogi cu experiență, care au dat scenei noastre mulți actori talentați, excelent pregătiți profesional) se află în fața ultimelor lor examene școlare. Din toamnă actori, fiecare în teatrul în care va fi repartizat, vor avea de înfruntat alte examene, mai dificile: cele ale muncii profesionale, în care examinator este publicul. Până atunci însă, spectacolele de pe scena studențească, încununând cei patru ani de studii, ni-l recomandă pe actorii de mine. Acum, la jumătatea stagiunii studioului, după cinci premiere, am început deja să-i cunoaștem. Chiar dacă imaginea completă asupra noii promoții și a tuturor valorilor ei o vom avea abia după consumarea întregii stagiuni, este momentul să schițăm câteva impresii pe care întâlnirea cu viitorii actori ni le-au lăsat.

## VIITORUL ACTOR — UN PORȚETIST!

O pagină de o neobișnuită bogăție dramatică, din păcate prea puțin cunoscută la noi, piesa *Năzdrăvanul Occidentului* de J. M. Synge, a deschis stagiunea studențească. Lucrarea dramaturgului irlandez debutează, sub semnul fantasticului și lirismului, pentru a deveni treptat o piesă amară și violentă despre apăsare și ură, despre impostură și fals eroism, despre

(Continuare în pag. 16)

Viorel Branea (prințul Mișkin) în *Idiotul* — adaptare după romanul lui Dostoievski.





# Vom mai auzi de ei

versatilitatea unor oameni inculți și timorați, lipsiți de orizont, ale căror aspirații înșelate se comută în cruzime și lașitate. Alegerea acestui text stufoș și dens, aflat de dificil de interpretat — alegere făcută de către profesorul Moni Ghelenter și lectorul Zoe Stanca Anghel — este un act de curaj artistic și totodată de înțelepciune pedagogică. Originalitatea tipologică și mai cu seamă construcția bogată în surprize a piesei, permanența schimbare a unghiului de vedere, răsturnarea raporturilor dintre personaje oferă studenților un material de studiu de o utilitate deosebită. Regia a îndrumat studenții către o categorie de preocupări ce le era cea mai accesibilă și de un folos imediat, atența caracterizare a personajelor, portretizarea lor scenică. În acest sens se înscriu cele mai importante reușite ale spectacolului. Ele anunță încercări de gândire independentă, individualități artistice în curs de definire. Melania Cîrje (Margaret) compune cu atenție feminitatea crudă, de mic animal sălbatic, a eroinei, elanurile ei feline, nemăsuratul orgoliu incapabil de dăruire. Dan Tufaru (năzdrăvanul Chris) e un interpret de un farmec special, cu o sensibilitate capabilă de treceri neașteptate de la dezamare și umilă spaimă la trucuri de mic cabotin răsfățat, apoi la sincere elanuri de forță și virilitate. Cu inteligență și cu dezvoltat simț al sugestiei, al nuanțelor și-a realizat Cornel Nicoră (bătrînul Mahon) aparițiile stranie.

În luptă cu dificultățile — nu puține — ale unor capodopere ca *Don Juan* de Molière sau *Idiotul* de Dostoievski, studenții profesorului Ghelenter probează și avantajele și handicapurile lipsei de experiență scenică. Spectacolul acesta de fragmente (cu vădit caracter de experiment pedagogic și, desigur, fără pretenția de a aduce pe scena studentescă un *Mişkin* sau un *Don Juan* ideal) i-a obligat pe tinerii interpreți — și aceștia au făcut-o cu dezinvoltură — să pătrundă frumusețea unor mari roluri, să redea cel puțin trăsăturile principale ale personajelor. În afara celor deja citați (Dan Tufaru — un Sganarel poate prea reflexiv și moralizator; Melania Cîrje — Aglaia Epancin și Cornel Nicoră — Rogojin, evident depășiți de vîrsta și complexitatea personajelor interpretate) trebuie neapărat remarcată schița de portret creionată în rolul prințului *Mişkin* de Viorel Branea. Chiar dacă nu toate datele cu care el își

realizează rolul aparțin acestui personaj, chiar dacă multe fațete ale caracterului eroului dostoievskian rămîn în umbră, prezența scenică realizată de Branea se impune prin simplitate, trăire autentică, discreția jocului și prin ceea ce se cheamă „farmec personal”. Alexandru Repan (Don Juan), Liliana Welther (Dona Elvira), Ileana Burlacu (Nastasia Filipovna), în limita unor apariții mai mult decât corecte, par încă obsedați de construcția rolurilor, zăvorînd undeva prea adînc resorturile sufletești care de fapt dau viață personajelor. Ileana Sandu (Charlotte) ne-ar fi convins mai mult de aptitudinile ei pentru comedie dacă n-o vedeam identică și în scurta apariție din *Mitică Popescu*.

## ACTORICESCUL MEȘTEȘUG

În lumea apelor, comedia fantastică a dramaturgului italian Aldo Nicolaj, cu poezia și cu hazul ei amărui, am mai văzut-o pe scena studentescă, într-o altă punere în scenă, cu alt decor și, evident, cu altă promoție de interpreți. Revenirea asupra piesei își află desigur rosturile în varietatea problemelor scenice pe care ea le pune tinerilor actori. Realismul cotidian și visul, satira și lirismul autentic pe care le amalgamează în spiritul comediei moderne, multivalente, această piesă, rolurile generoase de factură diferite pe care ea le propune explică alegerea profesorului Ion Fîntășeanu, a lectorului Sanda Manu și a studenților lor.

Ce aduce nou spectacolul lor cu piesa lui Nicolaj față de vechea înscenare? Cred că în primul rînd clarificarea unor sensuri mai adînci ale tragicomediei tînrului Celestino. Acum înțelegem mai bine de ce acest om normal n-are aer, se sufoacă în lumea meschină ce-l înconjură, de ce preferă evadarea în lumea care-i e dragă, în „lumea apelor”, mai dreptă — și paradoxal — mai umană. Punerea în evidență, de către interpret (Florin Mărcălaru) și de către regia spectacolului, a replicilor prin care se subliniază decăderea moravurilor lumii în care trăiește eroul, justifică finalul, îl eliberează de interpretarea evazionistă, îi dă adevăratul sens simbolic și fantastic. Fluieratul care însoțește dispariția lui Celestino, fluieratul cu care acesta răspunde implorărilor pe care i le adresează în final familia, este răspunsul celui care, în fine, se simte liber. În rolul Mateei, colega de birou a lui Celestino, Lucia Rîpeanu reușește o apariție interesantă. Sentimentul sincer și drama acestei femei sînt bine dozate în portretul pe care-l compune interpreta. Evitînd melodramaticul dar și îngroșarea comică, cele două extreme spre care trage rolul acesta dificil, interpreta rezolvă cu aplomb problemele construcției personajului, dîndu-i toată greutatea necesară. Împreună cu ei, Ruxandra Sireteanu (Diana), Alexandru Bocăneț (Alberto) și Ion Bog (ușierul), pe care am avut prilejul de a-i vedea și a le aprecia însușirile și în spectacolul cu piesele lui Osvaldo Dragun „Omul care s-a transformat în cîine” (incontestabil succes al colegului lor de la regia — Șerban Andrei), mărturisesc bun meșteșug actoricesc, pe care la școala maestrului Fîntășeanu tinerii și l-au însușit în anii de studii.

## O „PARTE” DIN „TOT”!

Urmărind cele două spectacole realizate de studenții profesorului George Dem.

Loghin (lector Dem. Rădulescu, asistent Adriana Piteșteanu) — *Mitică Popescu* de Camil Petrescu și *Anna Christie* de Eugène O'Neill — sesizezi limpede intențiile direcției de scenă. Ea urmărește să obișnuiască încă din școală interpretul să-și dezvolte creația conform cu orientarea și coordonatele la care obligă acest „întreg” care e spectacolul contemporan. Actorul de mîine trebuie să învețe încă din școală că el este doar o parte din întregul pe care-l constituie spectacolul. Valoarea unei asemenea concepții pedagogice depășește astfel limita strict școlară, pregătind și înlesnind trecerea studentului către profesia sa de mîine, punîndu-l în condițiile reale ale lucrului pe scena profesională.

În registre dramatice complet diferite — piesa lui Camil Petrescu, o comedie realistă, cea a lui O'Neill, o profundă dramă de factură realist simbolică — studenții actori realizează câteva roluri interesante. Silvia Năstase, excelentă protagonistă a piesei lui O'Neill, știe să-și susțină fără ostentație și cele două partituri de secund plan din *Mitică Popescu*. Dacă în primul spectacol temperamentul eroinei și drama acesteia, „duritatea poetică” ce o caracterizează, trăiesc vibrant și impun personajul permanent atenției, în piesa lui Camil Petrescu interpreta știe să creeze simplitatea, cenușiul sters dar cald al Annei, cu mijloace actoricești suficiente pentru a da personajului relief și minunat cerut de text. Petre Paulhoffer (directorul în *Mitică Popescu* și Mat Burke în *Anna Christie*) a fost servit în ambele spectacole de roluri dificile și de mare întindere. Interpret inteligent, cu o prezență scenică agreabilă și foarte personală, actor încă de pe acum, el riscă uneori să ștergă contururile definitorii ale personajelor, trăgîndu-le prea mult la el. Prezențe remarcabile mi s-au părut Angela Tomasiu (Marthy Owen) și Ovid Schumacher (Jean și Larry), interpreți cu date profesionale și de temperament ce se impun chiar în roluri de întindere mai mică. Ștefan Sileanu (un Chris Christopherson nu peste tot convingător și un secretar general destul de convențional), Olga Bucătaru (Georgeta Demetriad — prea fragil discretă), Dorel Vișan (un subdirector cu un haz ardeleanesc cam făcut) și mai ales Dorel Comănici (*Mitică Popescu*) mai au încă de luptat pentru depășirea fazei „școlare” a muncii lor scenice.

Ceea ce trebuie neapărat subliniat la spectacolele clasei profesorului Loghin este grija pentru crearea ambianței scenice adecvate desfășurării acțiunii. Lumina, muzica și decorul sînt puse în funcțiune de regizor pentru a crea condițiile optime desfășurării spectacolului. Decorul semnat de lectorul Traian Nișescu pentru *Anna Christie* ni se pare cel mai inspirat din cele văzute în această stagiune pe scena studentescă.

Sîntem abia la jumătatea stagiunii studentești. Noi premiere vor afirma alte talente, ne vor spune lucruri noi despre cele pe care le-am remarcat. Ceea ce se impune însă cu claritate cu fiecare spectacol și în aprecierea lor globală este calitatea școlii de teatru pe care viitorii actori o vor absorbi minime.

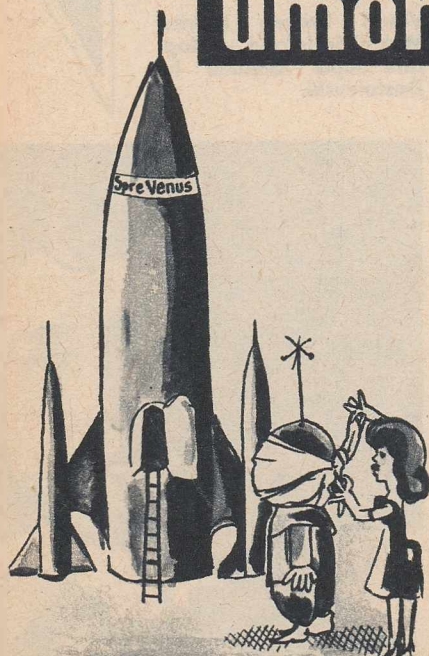
B. T. RÎPEANU



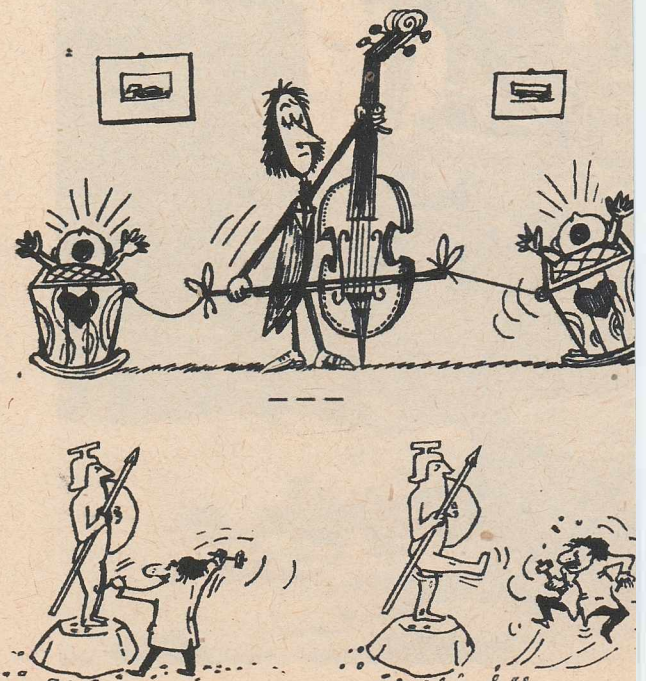
Silvia Năstase (Anna Christopherson) și Petre Paulhoffer (Mat Burke) în *Anna Christie* de Eugène O'Neill.

## umor

## de peste hotare



— la uite ce ți-a adus unchiu'...



Reflex!

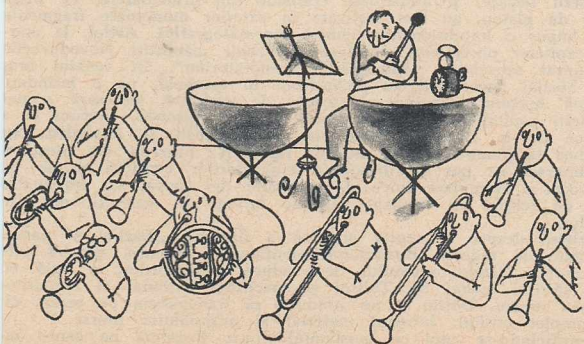
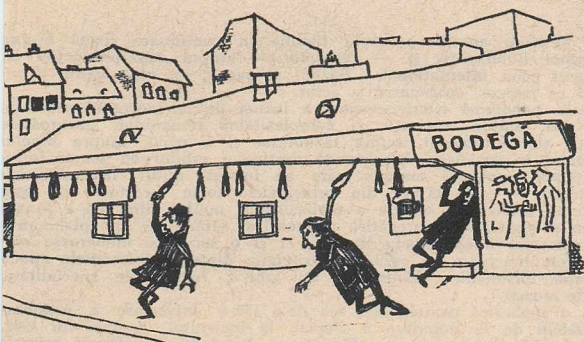




Dumitru Anghel (Buiac), Dorel Comănici (Mitică Popescu), Ovid Schumacher (Jean) și Dorel Vișan (subdirectorul) în Mitică Popescu de Camil Petrescu.



Lucia Ripeanu (Mateea) și Florin Măcelaru (Celestino) într-o scenă din piesa lui Aldo Nicolaj În lumea apelor.



1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
11															
12															
13															
14															
15															
16															
17															
18															
19															
20															
21															
22															
23															
24															

# 16 CUVINTE...DULCI

## 24

**ORIZONTAL :** 1) Migdale ambalate în ciocolată — Are vorba dulce și sufletul acru. 2) Eroină din opera „Evgheni Oneghin” de Ceaikovski, preocupată, în primul act, de prepararea unei dulceațe — Preparat dulce cu cacao. 3) Bomboanele copilăriei — Plisc din... ciocolată! — Șuvoi (reg.). 4) Un viitor cozonac — Brânză dulce — Are miros bun! — Locotenent (abr.). 5) A dușmăni — Buruiună cu lipici — Poet roman căruia îi aparține maxima *Dulce et decorum est pro patria mori* (Dulce și frumos este să mori pentru patrie). 6) Cutie! — Toc modern — Culoarea unei creme — Vedere. 7) Prăjitură festivă — Se bea cu zahăr — Fluieraș de soc mult zice cu foc. 8) Urzire — Au trecut prin luna de miere. 9) Preparat dulce cu diverse arome prezentat în formă de cuburi — Carei — Ceea ce constituie personalitatea cuiva (pl.) — Antemeridian. 10) Specie de arbore — Somn dulce, pușor! — Vas pentru băut. 11) O bucăciță de jelu! — La vitrină (pl.) — Sătean. 12) „Dulcele” din Banat — Societăți patriotice secrete, create în Grecia la sfârșitul secolului al 18-lea (sing.) — Operetă de Lehar. 13) Tot (reg.) — A prăji varza — Lopătică de curățat plugul — Anton Dobre. 14) Imbinat — Lichid siropos care rămâne de la extragerea zahărului din sfeclă — Localitate în India. 15) Prăjitură în formă de sul — Autorul poeziei „Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie”. 16) Alexandru cel mititel — Unitate de măsură — Din vechea Grecia — Comună în Anglia. 17) Antonimul dulcelui — Verbul sugarului sau al celui cu bea sirop cu paiul — Punct unde se leagă un vas sanguin de un organ format din țesut spongios (med.). 18) A nu face nimic — A închiria (od.) — Schiță de Caragiale în care un copil rău crescute toamnă dulceață în șosonii musafirului. 19) Măsură englezească de lungime egală cu 0,914 m — Obiect vestimentar — Arac (reg.). 20) Caricaturist român contemporan — Clasic universal, autorul celebrei „Divina comedie” — Ață. 21) Stăpînul naturii — Un proverb spune că dacă-i dulce, mult aduce — Curat (fig.) — Oală. 22) Arbore cum e teiul, din florile căruia albinele extrag nectarul — Leșie! — A îndulci (fig.). 23) Prin viu grai — La plăcinte înainte... — Plantă din țările calde cu fructul dulce acrișor și foarte aromat. 24) Comună în Banat — „Cavalerul tristei figuri” îndrăgostit de Dulcinea din Toboso (2 cuv.).

**VERTICAL :** 1) Dulce (fig.) — Preparat culinar dulce — Arbore exotic cu fructele asemănătoare smochinelor. 2) Dulciuri la pahar — Casată! — Fructe dulci. 3) Sustin strugurii — Pot fi dulci, deși nu se mănincă — Arta de a exprima gândirea într-o formă personală — Martie (pop.) — Poate fi cu apă dulce sau sărată. 4) Nume feminin — Și-a depănat frumoasele zile ale copilăriei în minunata „Amintiri” și și-a sfârșit viața într-o bojdecă din dulcele țîrg al leșilor — Părinte — Scriitor român, autorul poeziei „Dulcelui amic”. 5) Fructe din Gabon (Africa) — Tras la poartă — Etcetera — Unealtă de fier — Loitre (reg.). 6) Iluzii (fig.) — Sodiu — Pictor român, autorul tabloului „Coș cu căpșuni” — Vînt ușor. 7) Epocă — Bomboane cu lipici — Asirian — Conifer. 8) Deci (pop.) — De florile mărului (fem. pl.) — Reavănă — Pe el, Grivei! 9) A cădea — Nu sint buni — Curelușe de meșină — Dusă cu zăhărelul — Pește de apă dulce. 10) Albinele în... luna de miere — Poet clasic german, autorul poeziei „Un chip dulce-n noaptea vieții” — Consumate fără socoteală — Oraș în Indonezia. 11) Strîngător — Fructe dulci la sticlă — Muntean (pl.) — Zaharica pufoasă — Aur. 12) Fochist — Curății (dim.) — Prefix de egalitate — Animal nordic (pl.). 13) Pe lună! — Mai mult frișcă decît aluat — Sistem de fizică — Curg pe lângă Sighetul Marmației — Oraș în Ardeal. 14) Preparat din lapte dulce — Suport pentru dulceață și cafele negre — Nu duce lipsă — Inconjur (pl.) — Fica Armoniei (mit.). 15) Pusă în valoare — Piesă de Molière — Sondat (fig.). 16) Logofăt moldovean din secolul al 16-lea și vestit călător — Lălmie dulce și potabilă! — E dulce, s-o măninci (pl.)!

Cuvinte rare : SIU, GORA, OLD, HIL, INE, DORN, ROF, ENDE, INO.

Florin EREMIA

Dezlegarea jocului „APRILIE” — farsă rebusistă — apărut în nr. trecut

**ORIZONTAL :** 1) CALMANTA — APRETAT. 2) ULUITA — VIROAGE — R. 3) MIALA — CINGATOARE. 4) PATA — TINDALA — PAS. 5) ATI — CAUTATE — DACA. 6) RA — DUBLATI — SONOR. 7) A — PIRLITA — FUGARI. 8) TRISTETE — LIPI — IR. 9) OASPETE — MANA — ORE. 10) ARCANIE — TABARITE. 11) RIURI — SIMILARA — I. 12) E — RATIONAL — TIRAN. 13) MITOASE — EMOTIVE. 14) FI — ARDERI — ERATIC. 15) ILA — IUTEALA — TEZA. 16) LINA — RESTANTA — AC. 17) ATINSI — TANDA — STI. 18) NAMOL — NECURMAT — O. 19) TRADUSA — URUITURA. 20) RIT — TOFIRI — IADES. 21) OZON — RANI — COCINA. 22) PAROLIST — PASUIT. 23) ITIRE — TIBISIR — AS. 24) CA — DINAMICA — ISTA.



# FILM

## ÎN UNIVERSUL MIRACULOS AL FILMULUI DE ANIMAȚIE

— de vorbă cu Marin Pîrîianu,  
directorul studioului „Animafilm”,  
și regizorul Olimp Vărășteanu —

Animafilm, noul studio cinematografic care are sarcina asigurării producției naționale de filme de animație și scurt-metraje publicitare, a fost înființat în cea de-a doua jumătate a anului 1964. Animafilmul reprezintă totodată și Centrul de animație din România, afiliat la cunoscutul organism internațional de specialitate, A.S.I.F.A. (Asociația internațională a filmului de animație).

— După cit se pare, vă pregătiți pentru a lua în stăpînire noul sediu. Pe cînd, în casa nouă și ce vă va oferi aceasta?

— Sperăm că încă în prima jumătate a anului să ne stringem toate forțele sub același acoperiș, noul studio, complet amenajat în specificul nostru și utilat cu cele mai perfecționate mijloace ale tehnicii moderne. Vom putea exploata atunci capacitatea integrală de producție a 7 platouri de filmare, din care 3 pentru desen animat și 4 destinate filmelor de păpuși.

De fapt, anul cinematografic '65 va consemna la Animafilm 16 filme de animație, 150 de diafilme în tiraj total de 500.000 copii pozitive și 40 de publicitate.

La cea de-a 2-a ediție a Festivalului de la Mamaia vom înscrie în competiția artistică a „Pelicanului alb” un număr de 8 noi filme de animație. Sperăm să ne aliniem la startul concursului și la proba filmelor publicitare, gen cinematografic cu specific propriu și în vertiginosă dezvoltare pe plan mondial, care se pare că în acest an va fi primit pentru prima dată în concurs, la categoria scurt-metrajelor...

— Pronosticul dv. „fulger” asupra celor mai bune filme ale studioului din producția lui '65?

— Răspunsul pe loc, mă cam pune în incurcătură... Dar nefiind la un concurs obișnuit de „Cine știe, câștigă” (deci „punctele” pe care eventual le-aș putea pierde personal, vor fi oricum dobîndite în ultimă instanță tot de realizatorii noștri), mă încumet să formulez următoarele pronosticuri „telegrafice”: „Oul” (obiecte animate) — realizator Bob Călinescu; „Soarele și trandafirul” (desen animat) de Iulian Hermeneanu; „Zimbetul” (desen animat) — autor Const. Mustețea; „Umbrela” (cartoane decupate) — realizator Olimp Vărășteanu; „Un bloc neobișnuit” (desen animat) de Matty Aslan... Și o surpriză: Gopo și-a exprimat dorința să a reveni pentru cîva timp printre vecii săi colaboratori pentru a realiza în cursul anului un nou film de desen animat...

— Deziderate... perspective...?

— În primul rînd cuprînderea unui activ cit mai numeros de tineri graficieni talentați și atrași de posibilitățile nelimitate de

expresie ale filmului de animație. Apoi extinderea orizontului creației artistice a studioului, dezvoltarea specificului cinematografic național și formarea unei școli românești de filme de animație bine reprezentată în contextul producției mondiale. Și, desigur, cucerirea de trofee cît mai valoroase atît în țară, la viitorul Festival de la Mamaia sau la primul Festival internațional de animație din anul viitor, cît și peste hotare, la cele mai importante concursuri artistice internaționale ale genului.

### NIMIC NOU... DESPRE ARHIMEDE !

Aplecat asupra platformei aparatului caracteristic filmărilor „imagine cu imagine”, Olimp Vărășteanu dirijează mișcarea pe orizontală a unor personaje ciudate și hazlii decupate din carton și hîrtie colorată.

— Cu conciziunea stilului care vă caracterizează filmele ați vrea să ne trasați o succintă schiță de creație a realizatorului Olimp Vărășteanu?

— Am debutat în filmul de animație abordînd tehnica cartoanelor decupate, am ilustrat „în trecere” (cu două filme) și genul păpuși, pentru ca să revin apoi la prima pasiune, pe care n-o mai părăsesc. Am la activ un număr de 14 scurt-metraje din care 3 premiate: „Voinicelul” — Veneția 1961; „Cearta” — Dijon 1964; „Cotidiene” — Mamaia 1964. Deocamdată...

— Ceva nou?

— Nimic nou... despre Arhimede !

— ?

— Fiind la capitolul nouăți, v-am desțînuit adineuri chiar titlul noului nostru scurt-metraj. „Nimic nou... despre Arhimede” va ilustra modul satiric și tot în cartoane decupate o serie de probleme din viața obișnuită, deci tot un fel de „Cotidiene”.

— Proiecte de viitor ?

— Tot „cotidiene”... Deoarece după „Arhimede” intenționez să continui tematica de actualități satirice în cel de-al treilea film al seriei, cu titlul deocamdată provizoriu: „Umbrela”.

M. ION

Eroii filmului lui Olimp Vărășteanu „Cotidiene”, distins la Festivalul de la Mamaia din anul trecut.

CINEAȘTII  
PREGĂTESC...

■ Doi ani de muncă i-au fost necesari arhitectului italian M. Chiari pentru a prezenta proiectul definitiv al... Turnului Babel, ediția 1965. Acest edificiu este unul din elementele principale ale filmului „Biblia”, realizat în Italia de către cuplul Dino de Laurentiis — producător, John Huston — regizor. Turnul Babel, care a costat frumoasa sumă de milioane lire italiene, este confecționat din țevi de fier acoperite cu material plastic de culoare roșie.



Correspondență din Moscova

## MOSFILM '65: „RĂZBOI ȘI PACE”

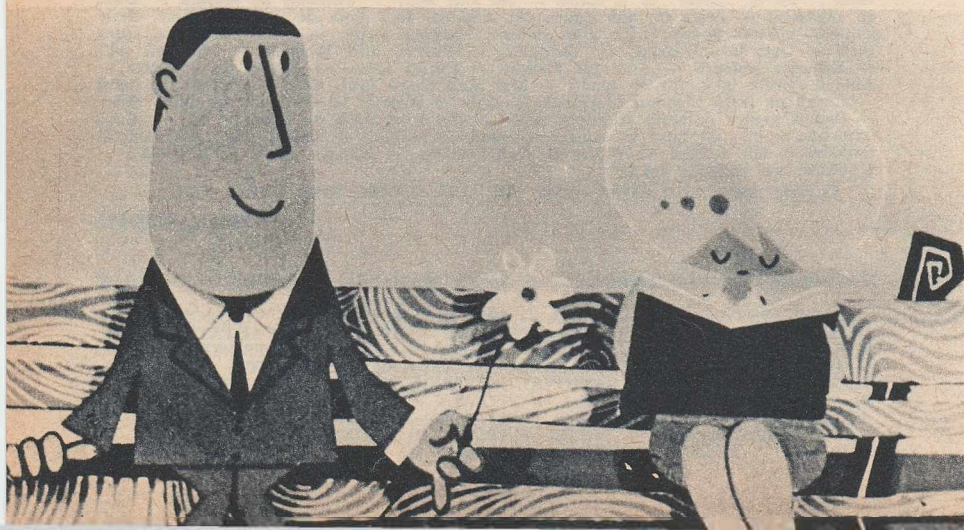
La Mosfilm atenția generală rămîne în continuare fixată asupra lui Serghei Bondarciuk și — respectiv — asupra superproducției cu recunoșcut ecou internațional, „Război și pace”, pe care acesta o realizează ca regizor, coscenarist și actor.

Uriașa panoramă istorico-socială a Rusiei de la începutul secolului al XIX-lea, ampla respirație și complexitatea romanului, generoasele meditații ale scriitorului asupra războiului și a păcii, asupra binelui și a răului în societate, interferența destinului eroilor cu soarta întregului popor, eroismul maselor care au înfrînt mitul invincibilității invadatorilor — iată cîteva din principalele teme directoare pe care se bazează munca de creație a realizatorilor noului film. De-a lungul unui an și jumătate de pregătiri, regizorul și principalii săi colaboratori au cercetat nu numai opera literară, ci și o serie de numeroase materiale complementare ce oglindeau corelația dintre evenimentele epocii și creația tolstoiană: documente de arhivă, lucrări de specialitate, piese de muzeu.

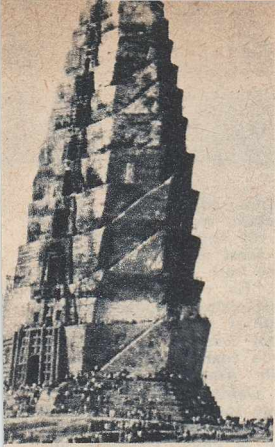
Ca o simbolică coincidență, cea de-a 150-a aniversare a memorabilei bătălii de la Borodino a marcat, la începutul toamnei lui 1962, turnarea celor dintîi secvențe. De atunci, Bondarciuk a filmat primele două serii („Război și pace” va fi realizat în două părți din cîte două serii fiecare) și numeroase episoade din următoarele. Pe lîngă scenele de platou, au fost realizate în exterior numeroase fragmente ce au impus o impresionantă tehnică cinematografică. Astfel, la marginea capitalei, pe terenul din fața străvechii mănăstiri Novodevicijsk-s-au turnat secvențele „împuscării incendiatorilor”. În vechiul oraș rusesc Suzdal decoratorii au reconstituit în machetă, pe o întindere de două hectare, imaginea Moscovei de altădată, necesară scenei incendiarii capitalei. Pentru realizarea acestor episoade, precum și a bătăliilor de la Borodino, Krasnoie, Schöngaben și Austerlitz, au fost aduși la filmare zeci de mii de figuranți; muzeele din Moscova și Leningrad au pus la dispoziția realizatorilor cantități uriașe de arme vechi și exemplare unice de vestimente de epocă, iar un număr de 30 de fabrici au furnizat vagoane întregi de accesorii necesare filmărilor.

Vorbînd despre concepția artistică a filmului „Război și pace” în calitate de regizor, Bondarciuk menționa: „Intenția noastră este de a respecta datele romanului, de a aduce spectatorilor, o dată cu filmul, spiritul operei lui Tolstoi și specificul național al nemuritorului său roman. Dorim și ne străduim să transpunem pe ecran, cît mai complet posibil, întregul material al originalului literar...”

Identificîndu-se apoi cu personajul Pierre Bezuhov pe care-l interpretează în film, cineastul ne face cunoscute gîndurile sale în ca-







■ Pentru talentatul actor american Yul Brynner, 1965 va fi un an încărcat. Cititorilor noștri le aducem la cunoștință doar două dintre filmele ce le va realiza: „Bandwool“, în care va juca rolul unui vinător de elefanți și — lucrul cel mai interesant — „Întoarcerea celor șapte“, un fel de continuare a „Celor 7 magnifici“, film în care Yul Brynner a excelat.

■ La mai puțin de zece ani după realizarea ediției „Mizerabililor“ cu Jean Gabin de către Jean-Paul Le Chanois, un alt re-

gizor francez, Jean Delannoy, își asumă sarcina unei noi ecranizări după nemuritoare opera a lui Hugo. Jean Valjean va fi de data aceasta Lino Ventura (cunoscut din „Vaporul lui Emil“, „Diavolul și cele zece porunci“).

■ După o ședere îndelungată în Mexic, Alida Valli s-a întors în Italia unde se pregătește pentru un rol insolit: cel al unei văduve sub a cărei înfățișare se ascunde însăși moartea. Filmul ce-i oferă acest rol (al 60-lea din cariera Alidei Valli) este intitulat

„Umorul negru“ și, după cum anunță realizatorii lui, va fi un film macabru. Partenerul renumitei actrițe și totodată producătorul filmului este Folco Lulli, pe care l-am văzut nu demult în „Tovarășii“.

■ După remarcabila creație realizată în „Hamlet“-ul lui Grigori Kozintev, actorul sovietic Innokenti Smoktunovski se pregătește pentru un rol nou, plin de răspundere: chipul lui Lenin în filmul „Pe o planetă“.



Război...

litate de actor: „Pierre Bezuhov, unul din eroii favoriți ai lui Tolstoi, mă atrăgea de multă vreme, deși, în același timp, mă simțeam dominat de complexitatea eventualei sale transpuneri pe ecran. El este cel care, în esență, exprimă concepția autorului asupra vieții. Rolul m-a pasionat, mi-a cerut eforturi și răspunderi personale însemnate“.

Un alt personaj principal al filmului, delicata Natașa Rostova, a devenit obiectul unor controverse și pronosticuri viu disputate. Cine va fi interpreta acestui rol atât de dificil? În cele din urmă, Bondarciuk l-a încredințat unei tinere balerine din Leningrad, Liudmila Savelieva.

În prezent, în afara filmărilor părții a doua, echipa efectuează operațiile de montaj și postsincronizare ale primei părți, străduindu-se să răspundă în timpul promis unanimei solicitări a spectatorilor sovietici: apariția pe ecrane a filmului „Război și pace“ încă în cursul acestui an.

Ion MIHU

...și pace.



## PROTAGONISTUL „SĂRBĂTORILOR GALANTE“: JEAN-PIERRE CASSEL

Întrebat cine va fi interpretul principal al coproduției româno-franceze „Sărbătorile galante“, cineastul René Clair, care ne-a fost nu demult oaspete, a amintit numele unui actor care ne este cunoscut doar din paginile presei cinematografice: Jean-Pierre Cassel.

În vară însă, când René Clair va începe filmările, vom avea prilejul să-l cunoaștem mai îndeaproape pe Cassel, acest june prim

lui Philippe de Broca a atras apoi atenția unor cineaști de prestigiu, care n-au stat în cumpănă atunci când a fost vorba de alegerea interpreților pentru filmele: „Arsène Lupin împotriva lui Arsène Lupin“ (al lui Edouard Molinaro), „A trecut o femeie“ (filmul lui Bardem pe care-l vom vedea anul acesta), „Cyrano și d'Artagnan“ (regizat de Abel Gance) etc.

Ultimul film terminat, tot în regia lui



Jean-Pierre Cassel în filmul „Un domn de societate“, alături de actrița Irina Demick.

comic pe care ți-e greu să-l compari cu un actor sau altul pentru a-i putea încheia portretul; este posesorul unui stil de joc cu totul personal, plin de fantezie și umor delicat, de rețineri sau izbucniri neașteptate. Cariera lui (privită sub aspectul anecdotic) n-are nimic senzațional: n-a fost nici boxer ca Belmondo, nici liftier asemeni lui Alain Delon. Jean-Pierre Cassel (născut la Paris la 27 octombrie 1932) a urmat cumintele cursurile școlii dramatice a lui René Simon, unde a învățat nu numai arta scenei, ci și pe aceea de a-și pierde o timiditate exagerată. Primele roluri în teatru și în film au trecut neobservate. Întâlnirea cu regizorul Philippe de Broca (poate nu e lipsit de interes să amintim că de Broca este considerat tot mai mult drept un elev al lui René Clair și se pare că maestrul însuși împărtășește această idee), în 1959, i-a adus roluri ce aveau să-l facă repede cunoscut: „Jocurile dragostei“, „Farsorul“. Actorul preferat al

Philippe de Broca, „Un domn de societate“, a stîrmit interes și discuții în rîndul criticilor de film.

Neobosit, alergînd de pe un platou de filmare la teatru, Jean-Pierre Cassel se gîndește din ce în ce mai mult la un rol neașteptat (pentru admiratorii lui), de fapt un triplu rol: realizarea (în calitate de regizor) a unei comedii muzicale care să-i ofere prilejul de a apărea ca actor și dansator, în genul filmelor cu Gene Kelly (protagonistul din „Cîntînd în ploaie“) pe care Cassel îl cunoaște și-l admiră nespun: „Zău, știu că nu este de loc ușoară încercarea de a monta o comedie muzicală, dar cred că aș reuși“ — mărturisirea fără falsă modestie tînrului actor. Cei care-l cunosc susțin că nu există nici un motiv de îndoială.

M. MIHĂILESCU



# dialog cu cititorii

„Care sînt ipotezele în legătură cu semnalele radio din Cosmos?”

Vasile FERARIU  
București

Răspunde ing. FLORIN ZĂGANESCU, candidat în științe tehnice.

Din calculele astronomului sovietic V. Fesenkov a rezultat că, întrucît doar o stea la un milion de stele poate avea printre planetele ce fac parte din sistemul al cărui centru este ea, o planetă cu condiții favorabile dezvoltării vieții, iar în galaxia noastră sînt circa 150 miliarde de stele, numărul posibil al planetelor „locuite” ar fi de 150.000.

Dacă, la actualul nivel al tehnicii, omul nu-și poate propune să ajungă la alte sisteme stelare, în schimb apare posibilă recepționarea cu ajutorul marilor telescoape a radiosemnalelor parvenite pe Pămînt din Cosmos. Astfel s-a propus organizarea unui sistem de „pîndă” a semnalelor emise din regiunea anumitor stele (Orion, Tau Ceti, Epsilon Eridani etc., aflate la aproximativ 11 ani-lumină de Soare), pe un fond mai puțin „alterat” de radiația cosmică.

De la așa-zisele „semnale din Orion”, recepționate în anul 1962 la Observatorul radioastronomic „Forty” de la Byalistok (R.P. Polonă) care, tratate ca semnale *telerecording*, au prezentat pe fotografii o regularitate ciudată, și pînă la cele recente semnale aproape punctiforme și foarte puternice primite de la radioursele CTA-21 și CTA-102 din constelațiile Săgetătorul și Pegasus, este o deosebire netă. În timp ce primele se pare că se datorau exclusiv procedeeului de analiză folosit, ultimele — evidențiate de astronomii americani și englezi — par cu totul neobișnuite, întrucît emisia se face pe frecvența de 900 megaherți (circa 33 cm lungime de undă), care oferă condiții optime de recepție, fiind puțin influențată de zgomotele galactice, iar emisiunea este extrem de concentrată și intensă. În plus, cele două radiourse corespund condițiilor stabilite de americanul F. G. Dyson și sovieticul N. Kardășev pentru așa-numitele „civilizații de gradul II”, al căror Soare central, fiind acoperit de un „văl” de materie, nu emite lumină vizibilă, ci doar radiații infraroșii, iar emisiunile acestor supercivilizații sînt cît mai punctiforme, pentru a nu suferi deformații cînd ele caută să intre în legătură cu alte lumi civilizate.

Menționăm tot aci — și cu aceasta răspundem la o întrebare pusă de un alt cititor \*) — că trecerea de la „civilizația de gradul I” la cea de „gradul II” apare impusă de epuizarea tuturor resurselor energetice disponibile pe planetă, inclusiv a celor de fisiune și fuziune. În noua fază, materia planetelor, asteroizilor etc. din sistemul solar respectiv va fi astfel repartizată în jurul astrului central, încît energia acestuia să nu mai disipeze în spațiu ci să poată fi utilizată integral. La un nivel superior, în „civilizația de gradul III”, operațiunea de mai sus, și așa grandioasă, trebuie extinsă la toți sau aproape la toți aștri unei galaxii!

Revenind la problema comunicării cu alte lumi locuite, amintim că recent N. Kardășev a realizat un radioemitor-receptor destinat „comunicărilor și recepționărilor din alte lumi”, care poate trimite semnalele concomitent în mai multe direcții. Prin dezvoltarea laserelor pot apare perspective deosebite în acest domeniu.

\*) Autorul se referă la o întrebare pusă de cititorul Simion Știrbu din București, șos. Ștefan cel Mare 33, care se interesează de teoriile lui F. G. Dyson.

„Am fost la unul din concertele de la București ale lui Armstrong. De aceea aș dori să cunosc cîteva date din viața și din activitatea sa”.

Constanța PAVELESCU  
București

Răspunde RADU GHECIU, critic muzical.

Louis Armstrong este de o vîrstă cu secolul nostru. S-a născut la 4 iulie 1900 în orașul care prin tradiție este socotit leagăna jazzului — New Orleans. Părinții săi locuiau pe James Alley. Într-unul din cele mai sărăcăcioase cartiere din New Orleans.

Jazzul ca exprimare firească, prin sunet și ritm, a unei stări sufletești, însoțea viața negrilor din New Orleans în toate manifestările ei, fiind tovarășul clipelor de bucurie sau al celor de tristețe. Primele impresii sonore s-au grefat pe sensibilitatea receptivă a copilului care a început să urmărească pas cu pas vedete ale jazzului vremii.

La 13 ani a fost plasat într-un cămin pentru orfani. Aici a început să cînte sistematic la trompetă, iar puțin mai tîrziu, formîndu-și o mică orchestră de amatori, se făcu remarcat de Joe Oliver, care i-a cedat locul său în orchestra lui Kid Odry. Dotat cu o memorie care de-a lungul anilor i-a uimit pe mulți, Armstrong își însușește fără nici o dificultate repertoriul vast al predecesorului său.

Despre Louis Armstrong s-a scris — ca despre orice mare personalitate artistică — mult și specialiștii jazzului sînt unanimi în a-l admira ca pe unul din pilonii acestei arte. Alegem ca fiind o caracterizare deosebit de pregnantă aceste rînduri ale lui Hugues Panassié, cunoscutul istoriograf al jazzului: „Din punct de vedere creator, improvizările lui Armstrong arată o abundență de idei și o inspirație atît de bogată, încît orice alt muzician părăsește pus în comparație cu el. Din punctul de vedere al execuției posedă o tehnică uluitoare datorită în parte excepționalei sale condiții fizice. Este capabil să cînte în cele mai înalte registre cu o ușurință de necrezut... Dar toate aceste calități prezintă o importanță minoră față de pasiunea lui Louis pentru jazz. În cele mai scurte pasaje, chiar într-o notă individuală, izolată, el «swinghează» cu atîta intensitate și cu o asemenea ritm, încît pare să devină o adevărată intruchipare a muzicii. Atacul său neobosit, tonul copleșitor, degajarea interpretării sale, precum și măreția ideilor creează un întreg atît de impresionant, încît a compara stilul său cu cel al oricărui alt muzician este ca și cum ai compara o catedrală monumentală cu o locuință cenușie”.

La 65 de ani Louis Armstrong continuă să concerteze neobosit. Gîndul retragerii din activitate nici nu-i trece prin minte deoarece — după cum el însuși a mărturisit — „trompeta este adevăratul meu stăpîn, fiindcă e viața mea, și eu iubesc viața... Mai am încă o cantitate mare de muzică de cîntat. Există în mine o sumedenie de note înalte pe care încă nu le-am suflat...” Zilele trecute au răsunit și la București cîteva dintre ele.

Că mulți alți cititori, MARIUS BOSTINEANU din Sibiu ne scrie că este plăcut surprins de transformările pe care, număr de număr, le poate urmări în revista noastră. În același timp, corespondențial ne sugerează să acordăm mai multă atenție (mai mult spațiu, cu alte cuvinte) notelor de drum, în afara notațiilor de călătorie propriu-zise, propunîndu-ne și publicarea de itinerarii turistice din țară, de imagini fotografice pe tema frumuseților patriei etc.

## SEMNALE DIN... CER

## CROCODILUL DE LA NAȘTERE LA MATURITATE

Dorințele cititorului coincid în totul cu planurile noastre tematice. Note de drum de peste hotare, scris de autori care au vizitat recent locurile respective, vor apărea frecvent în revistă. De asemenea își face chiar în acest număr reapariția periodică rubrica noastră *La drum!* pe care — recunoaștem — am cam neglijat-o în ultima vreme. Ea va cuprinde prezentarea de itinerarii turistice potrivite sezonului, recomandări pentru îmbinarea turismului cu pescuitul și vînatărea, fotografii artistice etc. Cu un cuvînt — cam tot ceea ce ni s-a sugerat.

IOSIF VISKY din Hunedoara: „Cu foarte mult interes am citit reportajele *Trepte spre luminile Argeșului, Brîncuși în palatul de pe Canale Grande, Jean Gabin se destăinuiește în Orașul privește spre fluviu*. Mi se pare foarte bună intenția redacției de a prezenta plastic aspecte din viața marilor centre industriale din țara noastră” (referire la ciclul *Călătorie nouă* — n.n.). În concluzie, cititorul ne roagă să continuăm publicarea unor asemenea reportaje și, în general, a unor reportaje și fotoreportaje oglîndind viața marilor șantieri și oamenilor care le animă, din viața unor personalități de seamă în domeniul științei și culturii.

În deplin acord cu cititorul din Hunedoara și cu alți cititori care ne-au scris în același sens, îi putem asigura că vom acorda o atenție mereu sporită apariției frecvente și la un bun nivel calitativ a reportajelor ce-și propun să ilustreze, viu și convingător, munca minunată a constructorilor socialismului în țara noastră.

„Cum se înmulțesc crocodilii și care e puterea lor la maturitate?”

Emilia ZANE  
Gera Humorului

Crocodilul se dezvoltă mult în comparație cu mărimea oului din care se naște. Trupul său ajunge la 5-8 metri lungime. Femela crocodilului face 35-80 ouă, pe care le lasă să se clocească în milul cald al fluviilor din zonele ecuatoriale și tropicale. Cînd puii ies din ouă, mama îi întîmpină cu masa gata pregătită — o troacă făcută în mil și în care a adunat din timp sute de peștișori. Cînd sînt mici, puii de crocodil sînt muți. Deveniți adulți, ei prind glas. Puii de crocodil crescuți în mediu domestic se pot dresa pînă într-atît încît strigăți pe nume în la stăpîn, la fel cum vin cîinii.

În privința puterii fălcilor lor, experiențele făcute au dus la stabilirea următoarelor date: puterea de mușcare — 200 kg; presiunea principalilor patru dinți pe locul mușcat — 400 atmosfere. Un cîine ciobănesc supus aceluiași experiențe face o mușcătură de 20 kg, iar apăsarea dinților dă 100 atmosfere.

Mușcătura crocodilului poate secționa dintr-o dată piciorul unui om.

Legenda potrivit căreia o anumită pasăre curăță gura crocodilului de niște paraziți nu este lipsită de temei. Într-adevăr, după mesele copioase crocodilii stau pe uscat cu gurile căscate și păsările despre care este vorba le scot dintre dinți nu anumiți paraziți, ci resturile de mîncare.

## CITITORII CĂTRE CITITORI

Următorii cititori doresc să corespundă: Elena Hapciuc, elevă, București, str. Sf. Ștefan 21; ilustrate; Aurora Berar și Virginia Bogdan, com. Mocrea 219, rn. Ineu, reg. Crișana; cinema, muzică, ilustrate; Olimpiu Galea, elev, Brad, str. Tărășel, reg. Hunedoara; teme diverse, filatelie; Getta Brandabur, Fabrica de mobile Sălătruc, com. Dărmănești, rn. Moinești; ilustrate; Ecaterina Niță, elevă, Buzău, str. Prutului 6; teme diverse, ilustrate; Alexandru Chivu, uzina „Victoria”, Florești, rn. Cîmpina; ilustrate; Elizabeta Zăbavă, elevă, Buzău, str. Siretului 48; teme diverse, ilustrate; Eugenia Constantinescu, învățătoare, Școala de 8 ani, com. Tătăranu, rn. Focșani; teme diverse, ilustrate; Stelian Băcanu, elev, Școala tehnică de maiștri, Petroșani, str. Republicii 5, reg. Hunedoara; sport, ilustrate; Radu Lăcătușu, student, Iași, complexul Copou, bl. A, str. Stoicescu 1; teme diverse; Ion I. Clopotaru, tehnolog, Orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej, bd. Oituz, bl. 4, sc. II, ap. 17; ilustrate; Georgeta Adam, com. Băneasa, reg. Dobrogea; cinema, teatru; Constantin Popa, student, București, complex I.P.B., Spl. Independenței 290, bl. C., camera 119; ilustrate; Marcela Ion, Buzău, str. Dorobanți 255; ilustrate; Remus Tabac, electrician, Hunedoara, str. Rotarilor 21; teme diverse, ilustrate; Ioana Panțuru, învățătoare, com. Timboești, rn. Rm. Sărat; teme diverse, ilustrate; Veronica Popescu, elevă, București, str. Măslinului 12, rn. Grivița roșie; sport, ilustrate; Cleopatra Vicorencu, țesătoare, com. Măgureni, rn. Cîmpina; ilustrate; Ella Popescu, elevă, București, str. Măslinului 12, rn. Grivița roșie; sport, ilustrate; Angela Nicolescu, bibliotecară, și Viorica Nuțu, funcționară, com. Cuza Vodă, rn. Călărăși; teme diverse; Lena Feraru, str. Măslinului 4, rn. Grivița roșie; sport, ilustrate.

## POȘTA NOASTRĂ

DOINA TUDOR, ORAȘUL GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ. Războiul pentru independență din 1877-1878 a servit ca sursă de inspirație multor creatori din domeniul literaturii și artelor. Vasile Alecsandri și George Coșbuc i-au închinat multe poezii. Mihail Sadoveanu neîntrecute povestiri, Nicolae Grigorescu picturi — dominate unele de un real suflet eroic, altele de un puternic dramatism. De asemenea, primul film artistic românesc, „Războiul pentru independență”, realizat în 1912, are aceeași sursă de inspirație.

REMUS POPOVICI, TURNU-SEVERIN. Într-adevăr, calea ferată Anina-Oravița, fiind inaugurată în 1860, este mai veche decît cea București-Giurgiu, inaugurată în 1869.

CORNELIA VALEA, MUSARIU, RN. BRAD. 1) Adresa Radioteleviziunii este: str. Nufărului 62; 2-3) Margaretei Pîslaru îi puteți scrie pe adresa Teatrului „Lucia Sturdza Bulandra”, bd. Șchitu Măgureanu nr. 1, iar cîntărețului de muzică populară Petre Săbădeanu, pe adresa Radiodifuziunii — cerîndu-le direct datele care vă interesează. 4) Academicienul Alexandru Graur îi puteți scrie pe adresa Editurii Academiei R.P. Române, str. I. C. Frimu nr. 22, al cărei director general este.

MARIAN PREDA, BUCUREȘTI. Rugămîntea v-a fost îndeplinită: de cîteva numere inserăm în rubrica de sport și scurte note cu caracter de curiozități din viața sportivă. Cit privește orașul Tulcea a fost și va mai fi prezent în paginile noastre prin reportaje și fotografii.

PETRU FILIPESCU, BRAȘOV. Materialul pe care ni l-ați trimis nu este cîtuși de puțin un reportaj, ci o simplă înșiruire a cîtorva obiective editate și turistice din Brașov și împrejurimi — de altfel binecunoscute cititorilor revistei noastre și ai altor publicații. Deci nici un motiv pentru publicarea lui. În ce privește aniversările, ne este imposibil să le cuprîndem pe toate în paginile revistei; spațiul ne-ar fi cu totul insuficient pentru a reflecta, an de an, aniversarea fiecărei personalități cît de cît marcante din domeniul culturii.

V. SILVIAN

## OPINII ALE CITITORILOR



## Culorile și medicina

Numele unor boli derivă adesea, din diverse motive, de la nume de culori. Exemplul cel mai binecunoscut de toată lumea este *gălbănare*, unde explicația denumirii este evidentă. Tot astfel au apărut termeni ca *rujeolă* și *rubeolă*, la originea cărora stă substantivul latin *rubeola* (=roșeață). Denumirea de *rujeolă* trădează un intermediar francez, *rougeole*, a cărui legătură cu numele culorii roșu (*rouge*) este la fel de clară ca și aceea dintre *gălbănare* și *galben*.

Mai greu de ghicit este prezența numelui unei culori în *ciroză*. Punctul de plecare îl constituie aici adjectivul vechi grecesc *kirrhos*, care însemna „galben-roșcat”; de la acesta medicul Laënnec a format substantivul *cirrhosa* pentru a denumi granulațiile roșcate și dure care apar la anumite boli hepatice. Ulterior termenul s-a aplicat la aproape toate bolile inflamatorii ale ficatului.

O explicație întrucâtva similară are *melancolia*. Desfășurând acest cuvânt în părțile lui componente vom descoperi numele unei culori *melan* (=negru) și *khole* (=fiere); ambele cuvinte aparțin limbii grecești vechi. Cu aceste precizări filologice substantivul *melancolie* nu e totuși suficient explicat, pentru că nu vedem filiația de idei între „fiere neagră” și „deprimare”. Mai trebuie să aflăm că „fierea neagră” era pentru medicii antichității unul din cele patru elemente care constituiau corpul uman și care se afla depozitat, după părerea lor, în splină. Acest lichid ipotetic era considerat pe atunci cauza neurasteniei depresive. În forma latinească *melancholia* cuvântul nostru nu putea fi folosit decât ca denumire a acestei boli nervoase, în timp ce astăzi sfera lui de aplicare este ceva mai largă.

Sorin STATI

## Am văzut în magazine...

### ...NOI ARTICOLE DE PRIMĂVARĂ PENTRU CEI MICI:

— la I.C.S. „Romarta” magazinul copiilor: pantalonași scurți, cu bretele, din jerseu de lână pură, în culori pastelate, uni (bleu, gri, galben etc.) sau în dungă, pentru băieți între 1 și 7 ani. Sînt foarte călduroși, iar mica broderie de pe piept le dă o notă veselă;

— din același material și tot în nuanțe pastel, cu o broderie în ton contrastant, veste pentru copii pînă la 7 ani. Foarte practice, apărînd pieptul și spatele de frig, se pot asorta atît la fuste, cît și la pantalonii. Ne întrebăm însă de ce fabrica „Tinăra gardă” a limitat aceste tricotațe la vîrsta de 7 ani, cînd ele sînt foarte solitate și pentru copiii mai mari?

### ...PENTRU TINERET:

— cămăși bărbătești „Costan” din poplin alb, cu un mic desen geometric colorat (în bleu, vernil etc.) în pesătură. Trainice și răcoroase, se spală ușor, se usucă repede și se calcă „ca o batistă”;  
— butoni de manșetă negri, din metal placat cu imitație de onix. Îngrijit lucrați, sînt moderni, eleganți și, totodată, solizi.

### ...PENTRU FEMEI:

— la I.C.S. „Romarta” cadouri- lor, bluze de relon cu mîneacă scurtă și guler mic, rotund. Lucrătura, dantelată, este foarte reușită și imită perfect pe cea a lînii. Există în bleu, alb, pentru talii 42-50. Se asortează perfect atît la taior, cît și la orice fustă;  
— deux-pièces din lustrin, cu mîneci 3/4 și închise pe git. Au o foarte cochetă garnitură din surah

natural alb și buline roșii (cele gri) sau bleu (cele bleumarin), la guler și manșetă. La Magazinul de confecții pentru femei - București.

din lemn. Mecanismul trainic, precum și linia elegantă, adecvată mobilei moderne, le fac foarte apreciate de cumpărători;

— dibluri din material plastic, fabricate în întreprinderea „Victoria”-București. Sînt foarte practice, întrucît facilitează introducerea holtguruburilor în perete și, mai ales, fixarea lor perfectă, fără joc.

### ...ȘI PENTRU CĂMINUL DUMNEA-VOASTRĂ:

— la magazinul „Bijuteria” (I.C.S. „București”), un nou tip de ceasuri desteptătoare, cu postament

## TURTURICĂ



Gh. GHIRIAC

**MARGARINA VITAMINIZATĂ**

O grăsime de origine vegetală ce înlocuiește în foarte bune condițiuni untul atît la prepararea prăjiturilor cît și la diferite preparate culinare



# cadran

## INTERNATIONAL

### ACORDURILE DE LA GENEVA ȘI „CROAZIERA” FLOTEI A 7-A

„Ar fi o nebunie să continuăm escalada militară — scria duminică ziarul New York Times. Acum trebuie acordată deplină prioritate unei reduceri mai degrabă decât unei accentuări a intensității conflictului”. Exact în momentul când era publicat acest editorial, în regiunea Danang își termina debarcarea un nou batalion cuprinzând 1.400 de marinari americani, iar pe aeroportul local ateriza o formație de avioane de vânătoare supersonice de tipul F-4. Phantom. S-a anunțat de asemenea trimiterea în viitor a unui alt batalion și a unei formații de avioane de vânătoare supersonice de tipul F-104. Comandantul șef al flotei a 7-a din Pacific, amiralul Paul Blackburn, în cursul unei conferințe de presă ținute la Okinawa a declarat că aceste măsuri urmăresc să „convingă” că Statele Unite sînt ho-

tarite „să treacă la acțiune”. Ce fel de acțiune? Dacă ne-am baza numai pe editorialul ziarului New York Times și tot ar trebui să constatăm că ne aflăm în fața unor dovezi convingătoare că se „continuă escalada militară”, că se dă prioritate „accentuării intensității conflictului”. Dacă însă am situa aceste fapte în ansamblul situației putem consemna încă o îndepărtare de la prevederile acordurilor de la Geneva din 1954 și mai ales intenția de a se crea o situație de fapt care să confirme și să permanentizeze în Vietnamul de sud ocupația militară străină.

Acordurile de la Geneva interzic orice mărire a stocurilor de arme și a personalului străin existente la data semnării acestor documente. În acel moment se aflau la Saigon 200 de „consilieri” militari americani. Dacă ne-am baza numai pe statisticile oficiale ale Pentagonului, aceste prevederi au fost încălcate după cum urmează, „consilierii” devenind treptat unități și batalioane: 1960 — 785 oameni; 1961 — 2.000; 1962 — 11.000; 1963 — 15.500; 1964 — 23.000; începutul lui 1965 — 24.000. Aceasta în afara imensei cantități de mijloace militare în continuă creștere. În luna martie se adaugă prima serie de 3.800 marinari debarcați care împreună cu ultimii 1.400 ar ridica totalul oficial la 28.900, iar după alte cifre mult peste 30.000.

Dar oare parcă numai de aceste cifre este vorba? Flota a 7-a americană cuprinde 120 de vase, 650 avioane, 64.000 oameni și trei vase purtătoare de avioane. O parte importantă a ei nu se mulțumește numai cu rolul de bază

militară plutitoare, de trupe de ocupație potențiale, ci navighează în apele teritoriale ale Vietnamului de sud și le încalcă pe cele ale R. D. Vietnam. Cei 1.400 de marinari debarcați la sfîrșitul săptămîinii trecute nici nu se mai aflau de mult la baza lor militară de la Okinawa unde este staționată a treia divizie marină, ci pe unități ale flotei a 7-a care navigau în apele teritoriale sud-vietnameze. Cu alte cuvinte a fost vorba doar de o deplasare în același spațiu.

Oare cîți din flota a 7-a încalcă deja acordurile de la Geneva, fără ca acest lucru să figureze în comunicatele oficiale, fie că debarcă, fie că plutesc? Se dovedește încă o dată că revenirea la prevederile acestor acorduri înseamnă în primul rînd respectarea în fapt a voinței poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta sa, încetarea ocupației americane. „Croaziera” flotei a 7-a înseamnă cu totul altceva.

N. LUPU

### DE CE LE E FRICĂ...

... Armata americană produce încă de ani de zile gaze de luptă



Soldații americani operînd cu gaze în Vietnamul de sud.

de diferite tipuri, de la cele imediat mortale pînă la cele temporar paralizante... Reporterii ai ziarului New York Times au vizitat nu demult unul din institutele de cercetări în care se produc arme bacteriologice și chimice. Obiectivul savanților care lucrează la aceste mijloace de luptă este demn de toată stima: ei vor un război „care nu ucide”. Numai că încă nu s-a ajuns pînă acolo. În special armele bacteriologice au un efect pustiitor. Ele provoacă dalac, botulism sau ciuma iepurilor (aceasta din urmă fiind o boală mortală, care provoacă o febră ridicată și o stare bolnăvicioasă de lungă durată, asemănătoare febrei tifoide)...

Singurul necaz al armatei americane care folosește gaze în Vietnam este următorul: ea nu poate să laude atît de deschis aceste mijloace de luptă, așa cum face de exemplu cu cele mai noi rachete sau tunuri ale sale.

Un purtător de cuvînt al armatei se plîngea: „Noi putem proceda fățiș sau să spunem lucrurilor pe nume, dar în acest caz vom fi considerați întotdeauna «monștri»!” Se pare că experții militari ai Americii nu prea vor să-și asume acest risc. Ei preferă să-și experimenteze produsele lor acolo unde jungla este deasă și nimeni nu poate să vadă exact ce se petrece: în Vietnam.

(După „Stern” — R.F.G.)

## ÎN MUZEUL MEMORIAL DIN TOKIO

Au trecut mai bine de patru luni de cînd s-a stins flacăra olimpică de pe Stadionul național din Tokio. Victorioși sau învinși, cei peste 8.000 de sportivi participanți la întrecerile olimpice s-au întors de mult în țările lor.

Pentru a menține trează în opinia publică atmosfera toamnei olimpice 1964, conducerea Muzeului memorial al sporturilor „Prințul Chichibu” din incinta Stadionului național a hotărît să adauge exponatelor din muzeu o serie de piese legate de viața și activitatea purtătorilor cununilor de lauri ai celei mai reușite ediții a Jocurilor Olimpice moderne: echipamente sportive, fotografii ale campionilor olimpici etc.

Ca o răsplată binemeritată pentru victoriile repurtate la Tokio, cele două campioane olimpice ale țării noastre, Iolanda Balaș și Mihaela Penes, au fost solicitate și ele să trimită astfel de obiecte pentru a figura în acest muzeu alături de fotografiile înfățișînd momente realizării performanțelor lor, cu autografele respective.

Ele vor vorbi vizitatorilor muzeului și despre victoriile sportive noastre la olimpiada din „Țara soarelui răsare”.

N. N.

## FERNANDEL ȘI „INVINCIBILA”

O luxoasă sală de bal. Un grup de fete grațioase, în rochii cu trenă. Un rînd de ofițeri în uniforme scînteietoare. În mijlocul tuturor, un personaj cu figură prelungă și zîmbet timid: Fernandel. Iată-l trăgînd un fum







## SUTANELE ÎN STRADĂ

Untr-o țigară de foi. Acum se vede că este invincibil. Aclamat de fete și coboară o scară de marmură, în timp ce ofițerii îi dau onorul, u săbiile scoase din teacă.

Gata! Operatorul iese din spaiele camerei, fetele și ofițerii se isipesc, Fernandel ține țigara cât năi departe de el și întreabă, cu un aer cam dezgustat:

— Cui îi dau trabucul ăsta? O secvență dintr-un film? Nu, n film întreg. E drept, unul de oarte scurt-metraj și cu caracter ar publicitar. A fost turnat la Paris, dar urmează să fie vizionat a televiziunea americană. Fetele i ofițerii alcătuesc figurația. Veetele sînt țigara de foi „Invincibila” — produsă de firma White Owl — și Fernandel.

Scenariul nu este ceea ce s-ar utea numi genial. Dar nici nu re asemenea ambiții. Scopul său ste să demonstreze telespectatorilor din Statele Unite că „individul cel mai neînsemnat, cu mu-a cea mai prostănotă, n-are de- it să jumeze o „Invincibilă” entru a deveni și el „Invincibil”. șa îl definește elementara sa te- atică Walter Carson, corespondent- ul ziarului „New York Times”, care publică știrea de mai us.

La început i s-a propus lui ernandel să vie în America pen- u a turna o serie de filme care i facă reclamă „Invincibililor”. opularul actor francez suferă însă a rău de mare și de aer și de ceea nu călătorește nici cu va- orul, nici cu avionul.

— Țigările de foi sînt cu mi- oanele — a declarat el. Fernandel u-i decit unul singur.

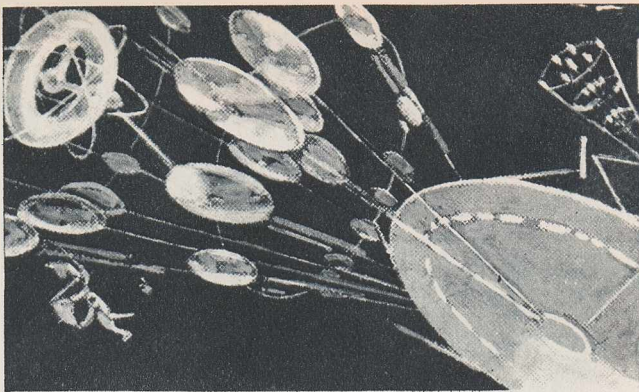
În consecință deplasarea peste cean au făcut-o agenții de publi- tate ai firmei „White Owl” — apună cu o mie de „Invincibile” — și peliculele au fost în- gistrate la hotelul „Continental” în Paris.

Întrebat dacă ar accepta ca lmul să ruleze și în Franța, ernandel a răspuns negativ și a at și explicația:

— Dacă m-ar vedea francezii -ar închipui fie că sînt prea com de bani, fie că am de- izut din punct de vedere ar- stic.

Un ultim detaliu: în viața de ate zilele Fernandel nu fu- ează. Nici măcar „Invincibile”.

N. MINEI



Proiectul unei armade de laboratoare cosmice.

Miile de studenți din Barcelona, Madrid, Granada sau Bilbao care asaltează dictatura lui Franco, cerînd democrație și libertate de exprimare, au dat mult de furcă în ultimele săptămîni ministrului spaniol al educației naționale. Dar evenimentul cel mai surprinzător al acestor frămîntări este fără îndoială revolta sutanelor. Apărători ai regimului franchist, propovăduitori ai supunerii, preoții ies în stradă pentru prima oară și-și manifestă public nemulțumirea. O sută la Madrid, cincizeci și șase la Guernica au parcurs străzile protestînd împotriva torturării de către poliție a deținuților politici. Cine sînt acești „noi popi” cum îi numesc ziarele? Ei sînt mai ales preoți de țară și slujitori ai bisericii în mahalalele mizere. Trăind în mijlocul celor hărțuiți de mizerie, de foame și de poliție, ei n-au putut rămîne indiferenți față de puternicele mișcări revendicative — economice și politice — ale poporului nemulțumit fără să fie amenințați de izolare. Acțiunea lor nu a primit însă benedictiunea inaltelor foruri ecleziastice și „noi popi” sînt supravegheați îndeaproape.

Parohul din Ajurias, un orașel din Biscaya, a fost adus în fața tribunalului pentru că într-o predică a înfierat torturile la care au fost supuși niște tineri; într-un tribunal madrilen poliția a alungat o mulțime de preoți înterzicîndu-le să asiste la un proces. Sînt fapte răzlețe, dar care dau de gîndit regimului franchist. Pentru că de 25 de ani sutanele au asistat la toate represaliile falangei. Și le-au binecuvîntat. Iar acum...

I. CORIBAN

## UN INSTITUT ÎN... COSMOS

Remarcabilul succes în cucerirea Cosmosului, realizat prin zborul navei „Voshod 2”, din al cărei echipaj a făcut parte primul cosmonaut care a părăsit cabina,

ieșînd în spațiul cosmic, aduce și mai mult în actualitate problema lansării unui întreg institut de cercetări în Cosmos.

Există mai multe proiecte în acest sens. Unul dintre ele aparține constructorului de avioane sovietic A. Scerbakov, care își imaginează un institut cosmic în felul următor.

Motoare de rachete puternice scot pe orbită la început un cosmodrom, apoi un vas-amiral și, în fine, restul armadei de laboratoare cosmice ale institutului.

Cosmodromul orbital este prevăzut cu două inele perpendiculare, servind la prinderea ancorei navei ce se apropie. Pe cosmodrom vor fi amplasate ateliere înzestrate cu utilaje mecanice complete, precum și depozite, necesare pentru deservirea întregului institut orbital și pentru echiparea și trimiterea unor echipe în lungi expediții științifice în zone puțin studiate ale spațiului cosmic. Proiectoare puternice vor lumina „cerul” cosmic, scoțînd la iveală din întuneric turul de acostare, antenele rotitoare ale radiolocatoarelor, vasul-amiral și laboratoarele prinse între ele cu legături puternice.

Navele formează un con, avînd vasul-amiral în vîrf. De aici va putea fi observată fiecare navă.

Vasul-amiral este un disc uriaș, de fapt o aripă rotundă cu un diametru pînă la 500 m, care poate fi denumită *discoplan*. Aici va putea să locuiască și să muncească, timp de un an, un echipaj de 100 de persoane, avînd tot ce este necesar în acest scop: centre de calcule teoretice și de prelucrare a datelor de navigație și științifice obținute, mașini de calcul electronice și cibernetice, stații de televiziune și de radio-comunicații etc.

Secția de astronomie reprezintă tot un discoplan situat în apropierea vasului-amiral, în rîndul navelor de dimensiuni mijlocii. Telescoape, spectrografe și ana-

lizoare, eliberate de perturbațiile din atmosferă, vor scruta de aci planetele, stelele și galaxiile.

Urmează apoi o altă serie de nave: *secția de biologie*, unde se studiază multilateral problemele vieții în Cosmos; *secția medicală*, care, pe lângă faptul că asigură ocrotirea sănătății întregului personal al institutului, cercetează influența în timp a imponderabilității asupra organismului, asupra capacității de muncă a omului, rezistenței la boli, psihicului etc.; *secția energetică* ș.a.m.d.

Afară de mișcarea obișnuită pe orbită, fiecare navă se rotește lent și față de propriul său centru. În felul acesta se va confirma ideea lui Țiolkovski despre forța de gravitație artificială. Oamenii se vor simți normal, vor face experiențele cele mai minuțioase fără să-și dea seama că, din punctul de vedere al pămîntenilor, ei... umblă cu picioarele pe pereți.

N. STOIAN

## „INTER- AMPOLUL” NU GĂSEȘTE SPRIJIN...

După cum informează ziarul vest-german *Stuttgarter Zeitung*, „Comitetul consultativ de securita-

te” al Organizației Statelor Americane a propus convocarea unei conferințe a tuturor miniștrilor de interne ai Americii cu scopul de a crea o „poliție politică inter-americană” (INTERAMPOL).

Scopul acestui organism ar fi, potrivit aceluiași ziar, dirijarea de la un centru a luptei împotriva „mișcării comuniste”, imputernicirile „Interampolului” trebuind să includă toate sferele, „începînd de la simplul schimb de informații și pînă la intervenția coordonată a organelor executive”. Cu alte cuvinte, această „poliție interamericană” ar avea misiunea să vegheze la stabilitatea diferitelor junte militare sud-americane și să asigure reprimarea tuturor forțelor democratice și patriotice.

Ziarul conchide însă prin a prezice eșuarea planului de înființare a așa-zisei „poliții interamericane”, prevăzînd o serioasă opoziție față de transpunerea în fapt a acestuia.

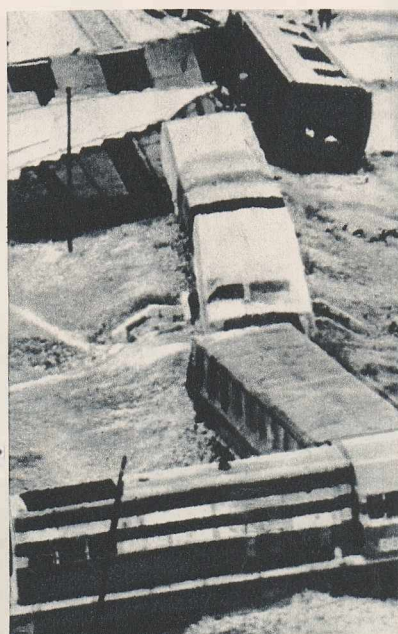
Opoziție manifestată chiar și de cercuri liberale ale burgheziei latino-americane, care-și exprimă temerea că noile „mijloace de forță” vor fi folosite în cadrul diferitelor conflicte interne. Căci, cum sublinia *Stuttgarter Zeitung*, „la toate puciurile militare din America Latină se poate observa că rebelii etichetează pe adversarii lor drept „comuniști”, chiar atunci cînd aceștia nu au nimic comun cu comuniștii. Astfel, guvernul brazilian a privat de drepturi politice pe timp de zece ani pe un burghez tipic, cum este fostul președinte dr. Kubitschek, calificîndu-l drept „instigator”. În momentul de față se desfășoară în fața

„Comitetului militar de excomunicare” o procedură asemănătoare împotriva arhiepiscopului de Brasilia, Josê Newton de Amelia Batista, căruia i se reproșează că s-ar fi pronunțat în favoarea reformei agrare, cu priceperea unei discuții la masa rotundă care a avut loc la „Radio Nacional” cu un funcționar de vază al regimului răsturnat. Această acuzație pare cu atît mai ridicolă cu cît reforma fusese cerută atît de papă cît și de Kennedy; ea nu a fost împusă în parlament de fostul președinte Goulart, ci de actualul președinte Castelo Branco.

Așadar, după cît se pare, „Interampolul” se dovedește, încă înainte de a se naște, un organism... mort.

I. C.

Ă SE PUNA CAPĂT AGRE- IUNII AMERICANE ÎN VIETNAM! Aceasta este cerea opiniei publice mondiale, xprimată în nenumăratele de- monstrații care continuă să ibă loc la New York (1) șiamburg (2), la Paris (3) și Napoli (4) etc., etc., precum i prin asemenea acțiuni ca mpărțirea de manifeste pro- estatate pe străzile Lon- drelor (5).



La porțile Saigonului... După un anunț postat de radio l forțelor patriotice, detașame- nte ale acestora au înre- strățat o serie de succese în ultîna vreme. Printre ele e numără și aruncarea în aer u unui tren în imediata apri- ere a capitalei sud-vietna- neze.



În cartierul Taftaldje din orașul iugoslav Skoplje, care a avut de suferit de pe urma catastrofalului cutremur din iulie 1963, au fost date recent în folosință blocurile de locuințe cu 102 aparta- mente și o policlinică complet utilată, dar al poporului și gu- vernului R. P. Române pentru locuitorii capitalei Macedoniei. În fotografie: aspect parțial al blocurilor de locuințe.



La decada filmului românesc de la Varșovia a participat și o delegație compusă din artiștii Silvia Popovici și Ion Dichisceanu (dreapta).

FLĂCĂRA. Redacția: București, Piața Scintei 1, raionul 30 Decembrie. Căsuța poștală 4112, Of. 33. Telefon 17.60.10—int. 1744. ABONAMENTE la toate oficiile poștale, la factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. TARIF DE ABONAMENTE: 3 luni — 26 lei; 6 luni — 52 lei; un an — 104 lei. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic „Casa Scintei”. Pagina 24 publicitate: fotografii de Hedy LÖFFLER. Redactor artistic: Ion VULPESCU.



# Secretul tinereții

